

het Hofkwartier

nr 4 • zomer 2012

Kwartaalkrant van bewoners en ondernemers in het Hofkwartier Den Haag

Vrolijke impressie van het zomerfeest in de Oude Molstraat

Een krant om naar uit te kijken

> Jan Paul Bresser

Het lijkt als de dag van gisteren, maar het is al weer een jaar geleden dat we aan de allereerste krant werkten, aan het eerste Hofkwartier.

Een jaargang later kun je op een mooie zomerdag nog steeds op die twee vertrouwde plekken een ijsje eten. Bij het ijscokarretje voor Paleis Noordeinde en bij Florencia aan de Torenstraat. Zo ongeveer daartussen liggen de straatjes van het Hofkwartier bij elkaar. Als een van de oudste buurten van het land, omgrensd door het Binnenhof, Paleis Noordeinde, de Raad van State en de Grote Kerk. Een kwartier van Hagenaars en Hagenezen, maar ook woon- en werkplaats van mensen uit de hele wereld. Sinds de middeleeuwen tot op de dag van

vandaag. Vroeger waren het de buurtrompers, die uit de eerste hand het laatste nieuws rondbrachten en nu hebben we allemaal een mobieltje voor onze laatste nieuwtjes. Maar een echte eigen krant, voor iedereen in de buurt, die was er niet.

De krant zou vier keer per jaar gaan verschijnen en we deden wat we beloofden. Met plezier. Ieder nummer opnieuw kwam de krant dichterbij. Het werd een vrolijke Haagse waaier aan informatie over onszelf, over onze geschiedenis en onze straat, over onze huizen en winkels, onze kerken en veilinghuizen, onze kappers en juweliers. Verhalen over onze toekomst en ons verleden, over jonge creatieve

ondernemers en verdwijnende ambachten. Over veelbelovende plannen en treurigmakende leegstand.

Een krant als een papieren spiegel van wie wij zijn, waar we vandaan komen, wat we doen en laten in deze kleinwereld in de stad. Inmiddels weten we dat de krant bij het Hofkwartier hoort, zich overal thuis voelt en ingeburgerd is geraakt. Een stroom van aardige en positieve reacties vergezelt ons inmiddels telkens naar het volgende nummer. De krant wordt gelezen en uitgespeld, hij ligt overal, er wordt naar gevraagd en naar uitgekeken. Door bewoners en ondernemers en gelukkig ook door adverteerders. Je hoort het steeds meer:

Wanneer komt-ie weer, de nieuwe Hofkwartier? Ook deze vierde krant is er weer voor iedereen, aan het begin van de zomer. Lees maar, wandel maar mee: niet alleen in de Prinsstraat is te zien dat de tijd niet stil staat en het Hofkwartier steeds meer ook een culinair hart van de stad wordt. Het swingt hier deze zomer in muziekcafé's en u kunt zowel verrast rondkijken in het Koninklijk Huisarchief als zonder vrees een tatoeage laten zetten. En bij alles wat de krant aan verhalen en reportages biedt, vergeten we de Oude Molstraat natuurlijk niet. Zoals iedere zomer is het daar bijna iedere dag feest. Met als hoogtepunt zang en dans in de laatste week van augustus. Voor heel het Hofkwartier en daarbuiten. Ook om naar uit te kijken.

Wandeling door de wereld van de Prinsestraat

De morgenzon vangt het torentje van het markante gebouw van Berlage, dat al ruim een eeuw het straatbeeld bepaalt. Recht tegenover de Grote Kerk met beierende klokken huist hier de kantoorboekhandel met dezelfde naam. En daar aan het monumentale begin van de Prinsestraat begint

Het gebouw van Berlage

onze wandeling. Berlage is allang niet meer een winkel van potloden, pennen en briefpapier alleen. Ook niet alleen voor ordners, mappen en nietmachientjes. 'Ons assortiment biedt van alles voor Kantoor én Kado,' zegt René van Adrigem. Hij en zijn vader runnen de winkel, samen met assistenten. Vandaag staan René en Betsie Lamers in de zaak. René wijst op de prachtige series tassen en koffers en moderne portemonnees. 'We zijn altijd op zoek naar iets bijzonders en vullen daarmee de keuze aan. Neem alleen al de populaire bookseat.'

Betsie Lamers en René van Adrigem

Fearless Tattoo, Piercing & Vintage Guitars

> Maaike van Eijk

Schoenmaker, blij bij je leest. Dus als je een bakker bent, verkoop je brood. Misschien doe je er koek en gebak bij. En als slager ga je niet naast je halve onsje ham ook kleding verkopen. Toch? Nou, bij Fearless in de Prinsestraat denken ze daar heel anders over. Tatoeages en piercings, oké, dat gaat wel samen. Maar vintage gitaren en versterkers en gitaars? En dat allemaal in één winkel? Uw reporter – zelf geheel tatoeageloos – nam een kijkje.

Fearless Tattoo, Piercing & Vintage Guitars, zoals de volledige naam luidt, is de liefdesbaby van Maroen en Linda Franse. Binnen voel ik me meteen op mijn gemak. De sfeer is er buitengewoon ontspannen en gezellig. En de koffie is heerlijk. Tijdens mijn bezoek is het flink druk. Alle tatoeërders zijn bezig en bezoekers met of zonder nieuwe tatoeage lopen in een uit. 'Het is hier soms net een clubhuis', vertelt Linda. 'Zelfs de mensen die hier werken komen op hun vrije dag nog even binnenvallen. Even een tattoo bij iemand zetten, gewoon omdat het zo leuk is.' Linda is de piercingartiest, Maroen de tatoeagekunstenaar. Maar waar komen de gitaren vandaan? Maroen is de zoon van Ben Franse, eigenaar van het bekende Bennies Fifties in Scheveningen. Precies, waar we allemaal onze Amerikaanse jukeboxen halen. Muziek en Amerika zitten Maroen al vroeg in het bloed en hij verhuist op zijn zestiende, als u en ik nog ijerig studeren op rijtjes Duitse naamvallen en de cosinusregel, naar Los Angeles. Hier studeert hij aan het Guitar Institute of Technology, waar wereldberoemde gitaristen als Van Halen en Satriani "gewoon even langskomen" om een workshop te geven. Hij speelt en produceert voor veel verschillende projecten en bands, en wat doe je dan als je vader jukeboxen naar Nederland importeert? Juist, dan ga je gitaren erbij doen. Zo ontstaat gitarespecialzaak Purple Guitars, te vinden in Bennies Fifties. Vol met exclusieve vintage gitaren, mooie collectors items uit de jaren 50 en 60, die Maroen met zijn vader in de VS heeft opgedoken. Kijk, het kwartje begint te vallen. Maar Maroen heeft nog een passie: tatoeëren. Hij en Linda starten een tattoo & piercing-studio in Scheveningen en als ze eind 2010 uit hun pand moeten, kiezen ze heel bewust voor

een plekje in de Prinsestraat. Linda: 'we wilden graag naar het centrum, maar niet naar de Spuistraat, midden in de loop, tussen het winkeland publiek. We zijn geen tatoeërfabriek. De Prinsestraat was bij ons favoriet. Het is een hippe straat waar oud en nieuw samenkomen. Mensen komen hier speciaal naartoe voor de vernieuwende winkels en de unieke sfeer. Dat past bij ons.' Ze hoefden dan ook niet lang na te denken toen het pand aan de Prinsestraat 60 vrijkwam. Dat ging overigens nog niet zonder slag of stoot, want de verhuurder liep niet meteen warm voor hun idee. 'Je hebt te maken met een bepaald beeld', legt Maroen uit, 'en ik heb moeten praten als brugman om duidelijk te maken dat hier niet alleen maar bikers komen en dat we niet aan de drugs zijn. Tatoeages en piercings zijn voor iedereen.' Op 24 december 2010 is het dan zover en kunnen ze hun nieuwe pand betrekken. Maar er moet nog heel veel gebeuren voordat de eerste tatoeages kunnen worden gezet. 'We zijn meteen begonnen met de verbouwing en hebben de hele kerst doorgevoerd', herinnert Linda zich. 'De winkel in Scheveningen was toen ook nog open, dus we moesten juist de feestdagen benutten om de nieuwe zaak op tijd gereed te krijgen. Het was flink aanpoten, maar binnen twee weken waren we helemaal klaar. Er zat hier voorheen een kralenwinkel', vervolgt ze, 'dus tijdens de verbouwing kwamen uit alle hoeken en gaten nog kralen tevoorschijn.' Ondernemers Linda en Maroen combineren alles waar hun hart ligt in één winkel. Tatoeages, piercings, prachtige vintage gitaren en gitaars. Je vindt het hier allemaal. Maroen en zijn team tatoeageartiesten werken op de begane grond, direct achter de balie. Linda zet piercings op de beneden-

Maroen en Linda Franse: 'Hier is geen drempel'

verdieping, waar ook de oefenruimte voor de gitaristen is. Binnenkort komt er beneden nog een vrouwelijke tattoo-artist bij, speciaal voor de vrouwelijke klanten die daar prijs op stellen. De sfeer is professioneel, open en vriendelijk. 'Dat willen we ook uitstralen, hier is geen drempel, je kunt gewoon binnenstappen. Fearless: tatoeëren zonder angst.' Juist niet kiezen, maar alles combineren waar je hart sneller van gaat kloppen. En dus werkt Linda ook nog een keer in de week bij de Coffee Company op het Noordeinde. Gewoon, omdat ze het zo leuk vindt.

Inmiddels voelen zich helemaal thuis in de buurt. 'In het begin waren sommigen best wel stroef', vertelt Maroen, 'maar dat was snel voorbij. De slager, de bakker, de slijter, het is echt een leuke buurt met vriendelijke mensen.' Ze hebben hun plek gevonden in het Hofkwartier. Zijn er al bekende buurtgenoten die een tatoeage hebben laten zetten, vraag ik. Ze lachen. 'We noemen geen namen, maar vraag het eens bij de bakker.' Fearless is zeven dagen in de week open en er valt altijd iets te zien. Loop er eens binnen en laat je inspireren.

• Wandeling door de wereld van de Prinsestraat >

Hij laat een vrolijk gekleurd rugzakje zien. 'Je maakt er een deuk in, zet het neer en het is een boekenzitje.' Dat de tijd niet stilstaat in de Prinsestraat, zie je aan de overkant. Het is de wereld in de stad: Time Square is de eerste van de grote kledingzaken aan beide kanten van de straat, internationaal en trendy. Met altijd een espressootje of bubbeltje voor de klanten. De klant moet zich hier koning voelen én koningin. Evelien de Zeeuw van Times Square toont de collectie van bekende

• Evelien de Zeeuw

merken: Nolita en Supertrash en Mina UK en veel meer. 'Vooral kleding voor jonge vrouwen' en 'not just for anybody'. De hele week door open en elke dinsdagavond wordt er een Times Square at night georganiseerd. 'Om gezellig met je vriendinnen ongestoord te shoppen na sluitingstijd.' Diane Wetters en Joeri van de Vegt van Boston Trader aan de overkant vertellen dat aan hun eigenwijze collectie ook eigen ontwerpen worden toegevoegd. 'Shirts van Maarten Gerrits bijvoorbeeld. Ze worden speciaal voor ons gemaakt.' Joeri vindt de

• Joeri van de Vegt en Diane Wetters

Het Paleishotel

Een juweel in Den Haag

> Ineke Bresser

Als je hoort hoe ingrijpend de verbouwing is geweest van het Paleishotel, dan vraag je je af hoe ze het voor elkaar hebben gekregen, Elisabeth en Philippe Le Clercq.

In 2000 werden zij eigenaar van dit kleine juweel in het Hofkwartier. Dat was het hotel toen nog helemaal niet, het was oud en verwaarloosd, en waar begin je dan als je toch open wilt blijven. Ze kwamen er al gauw achter. Dat moest in fases gebeuren, niet het hele hotel op de schop, maar na de verbouwing van de ontbijtruimte, kamer voor kamer. En tot slot de aangename lobby. Het is hen gelukt. Samen met goede vakmensen, en vooral met Hetty van Moorsel als adviseur, is elke kamer omgetoverd. Stijl, kwaliteit en comfort zijn de woorden die bij je opkomen. Heerlijk grote bedden, fraaie badkamers en de aankleding uitgevoerd met de prachtige Franse stoffen van Pierre Frey.

Als je naar buiten kijkt aan de achterzijde, zie je de oude kastanje waar Couperus over schrijft en die hij zag wanneer hij met zijn gezin bij zijn zuster op bezoek was. Zij bewoonde het huis voor het een hotel werd. Dat was begin 1900. Hotel Zeben heette het en bleef het tot de Duitsers het confisqueerden in 1940. Na de oorlog werd het een kamerverhuurbedrijf en zette de eigenaar er een etage op. In 1984 kreeg het zijn huidige naam. Het Paleishotel. En die naam is natuurlijk gekozen omdat je aan de voorzijde het paleis van de koningin ziet liggen. 'Het is een goed pand,' vertelt Philippe. 'Met een zadelak. De locatie is fantastisch.' 'Midden in het door ons zo geliefde Hofkwartier,' vult

Elisabeth aan, 'met al die bijzondere winkels, koffiegelegenheden, cafés en restaurants met terrassen. En veel aardige mensen. Ik hoef maar even buiten te staan en ik word gegroet door vele bekenden uit de buurt.' 'In de tijd dat wij het hotel kochten,' vervolgt ze, 'was er meer leegstand dan nu. Het is fijn te zien dat, ondanks dat veel zaken zijn verdwenen, juist nu ook jonge mensen hier hun geluk beproeven en zich vestigen.' 'En,' zegt Philippe, 'dat het zo'n internationale buurt is geworden, een van de verrassende kenmerken van dit kwartier.' Wie in het gastenboek leest weet dat: er staan veel lovende woorden in. Ook van beroemdheden zoals schrijvers Isabel Allende en Hugo Claus en de actrice Emma Thompson. Beeldhouwer Kees Verkade noteerde enthousiast: 'Het paleishotel. Een juweel in Den Haag.'

Philippe en Elisabeth, beiden zijn in hart en nieren hoteliers. Ze delen de liefde voor elkaar en voor het vak. Dat was vanaf het begin duidelijk. Ze ontmoetten elkaar toen ze beiden bij Hotel Des Indes werkten. Ze reisden de wereld rond, werkten in Amerika om een schitterend vijfsterrenhotel op te zetten in North Carolina en vervolgens hun avontuur in Atlanta, waar Philippe directeur werd van het Sheraton. Hun kinderen Christian en Nicolas zijn er geboren. Zij waren de reden dat ze terugkeerden naar Nederland, ze wilden hun zonen Nederlands onderwijs laten volgen. Philippe werkte vervolgens in Parijs en Berlijn en kwam de weekends over. Of de familie logeerde bij hem in Parijs, waar zij heerlijke herinneringen aan hebben: met het hele gezin in een van de mooiste hotels.

Tot Elisabeth door een toeval een piepkleine advertentie zag in een vakblad van een jaar oud, waarin het Paleishotel te koop werd aangeboden. Aan het reizend leven kwam een einde. De buurt veerde op toen zij een brief in de bus vonden van de nieuwe eigenaars met de mededeling dat zij het hotel gingen aanpassen aan de eisen van deze tijd. En toen de banier aan de gevel kwam was meteen duidelijk dat het smaakvol zou worden. 'Je moet je er thuis voelen', zegt Elisabeth, 'net als wijzelf. Met alle comfort van een groot hotel in het klein.'

Philippe en Elisabeth Le Clercq: 'Comfort van groot hotel in het klein'

• Wandeling door de wereld van de Prinsestraat >

• Christel Breuseker

Prinsestraat een prima plek, maar er mag nog wel wat meer swing komen. Zo hip als Hype aan de overkant. Trendy hair, clothing and gadgets. Knippen en kleren dus en snuffjes. 'Welke kleur haar je maar wilt,' zegt Christel Breuseker in haar vrolijke kapsalon. Over shop gesproken. Naast haar zit een shop-in-shop. Twee in een. Winkel in de winkel. PUURR met dubbel R is de zaak genoemd en bedrijfsleidster Danielle Camminga legt uit waarom: 'Alles is hier heel erg puurrrrr. Kleding natuurlijk,

• Christien van Loo en Danielle Camminga

Zicht op de Grote Kerk

Eenenvijftig klokken

In de toren van de Grote of Sint Jacobskerk, waar wij in voorgaande nummers al uitvoerig over hebben geschreven, hangen eenenvijftig klokken. Kijk maar omhoog: de meeste kun je zien. Vier keer per uur speelt het carillon zijn melodietjes en drie maal per week klimt de stadsbeiaardier naar boven voor een concert van een uur. Wie in het Hofkwartier woont of werkt weet dat. De beste plaats om rustig te luisteren is de Nutstuin, dat heerlijke verborgen parkje achter het Nutshuis. Je komt er via een doorgang in de Jan Hendrikstraat, naast het Ibis-hotel.

Elke zomer zijn er drie bijzondere traktaties, met steun van de Stichting Carillon Den Haag. De concerten zijn op een vrijdag en beginnen om vier uur. Koffie en thee is vanaf half vier verkrijgbaar en bij twee concerten is er om vier vier een inleiding. Om zes uur wordt de Nutstuin gesloten. Dit zijn de programma's:

13 juli
Stadsbeiaardier Gijsbert Kok speelt muziek van de kort geleden overleden componist en Amersfoortse stadsbeiaardier Wim Franken.

20 juli
De eerste gepensioneerde stadsbeiaardier van Amsterdam en Haarlem Bernard Winsemius, een Sweelinck-specialist, komt muziek spelen van Jan Pietersz. Sweelinck en tijdgenoten.

27 juli
De Vlaamse topbeiaardiers Koen van Assche en Geert D'hollander spelen bijzondere duetten: muziek voor beiaard en (versterkte) piano.

De toegang is gratis. U zult er geen spijt van hebben!

Inlichtingen via info@gijsbertkok.nl

maar ook de schoenen en de meubels en zelfs de boeken. Tot en met de happy socks.' Sinds kort is Bibou shop in de shop hier. Schoonheidsspecialiste Christien van Loo vertelt dat ze zich hier onlangs hebben genesteld, als dependance van de Aroma City Spa in de Molenstraat. Beneden zorgt Christien al voor de Aroma en boven komt straks ruimte voor de Spa. Aan de overkant ligt House of Poems, Huis van Poezië. Dichters kom je er niet tegen, maar de winkel is zo groot en hoog, dat er met gemak jonge Haagse dichters kunnen

ONDERNEMERS WILLEN ONDERNEMEN

Voor al uw zaken in Haaglanden: ABN AMRO Bank Bedrijven Den Haag

ABN AMRO Bank Bedrijven Den Haag, Kneuterdijk 8, 2514 EN Den Haag. Tel: 070 3752149.

DE BANK ANNO NU **ABN AMRO**

PASTIS
restaurant-bar

© 070 - 3633031
INFO@PASTIS.NL WWW.PASTIS.NL

☆☆☆ **OUDE MOLENSTRAAT 57, DEN HAAG** ☆☆☆

Dinsdag t/m zondag vanaf 17.00 uur
A Bientôt!

Hoera 10 jaar open! Met deze advertentie 10% korting

Bij WVen zie je eigenwijze kledingmerken met blije prints, vrolijke kleuren en originele details. Retro, romantisch, apart en stijlvol. Kijk je ogen uit!
We hebben ook 101 tassen, schoenen en sieraden. Verder bijzondere cadeautjes en leuke hebbedingen.

10

WVen
WVen do we see you?

Prinsestraat 70 • Den Haag • 070-3927773 • www.wven.nl
info@wven.nl • www.facebook.com/wven.denhaag

• Wandeling door de wereld van de Prinsestraat >

optreden. Dat moet dan wel tussen rekken vol 'pure verwennerij voor iedere vrouw'. Verkoper Tai Smits vertelt dat de collectie is opgebouwd uit internationale merken. Mooie designs, simpele lijnen, gemaakt van prettige stoffen.
De burens zijn Mode d'Employ – zeg maar Gebruiksmode, dus vooral jeans voor iedere dag. 'Maar dan wel topjeans', zeggen Raoul Losonkie en collega Azief Rahiembaks, 'het is onze specialiteit. Mannen zijn hier in het voordeel. En Levi's blijft in de mode sinds James Dean.

• Tai Smits

We hebben ook een eigen merk jeans, La Durance, ze worden voor ons in Frankrijk gemaakt.
Wat de modewinkels en kledingzaken hier naast en tegenover elkaar gemeen hebben, en dat zeggen ze allemaal: het is een mooie, levendige plek aan de kop van de Prinsestraat, maar ze merken ook dat het op het ogenblik soms knokken is om het hoofd boven water te houden. Maar het enthousiasme is er niet minder om. Heel iets anders, maar ook een trend in het Hofkwartier, is het Japanse sushi

• Azief Rahiembaks en Raoul Losonki

De Boekenmarkt van Margrit

'Ik heb de allermooiste ramsj'

> Jan Paul Bresser

'Ik heb duizenden kilo's gesjouwd. Boekhandels vol. Heel veel kunstboeken, dat is mijn specialiteit. En je weet, ze zijn soms niet te tillen. Maar de vracht is het altijd weer waard. Het is het mooiste werk dat er is. Er gaat zoveel door je handen. En er is altijd zoveel te lezen en de moeite waard. Boeken worden nog steeds met zoveel liefde gemaakt.'

Magrit Jäkke staat dan ook vrolijk tussen al haar boeken. Ze zijn om haar heen vriendelijk geordend en gerangschikt in kasten en op tafels. In Parimar, haar Boekenmarkt in de Korte Molenstraat. Je valt er met de deur in huis. En in de boter, voor wie van een uitgelezen selectie houdt en van kwaliteit. Kunst en literatuur. Geschiedenis en politiek. Architectuur en wetenschap, kookboeken en kinderboeken. Met een kleine uitgewogen selectie van films en cd's. En nog veel meer

'Ik heb ze allemaal nieuw uit de tweede hand. Uit de voorraden van uitgevers. Het zijn hun bijzondere restanten. Ik koop ze al jaren aan. Bij de uitgevers zelf en op beurzen. Ik speur en onderhandel en weet inmiddels mijn weg te vinden. In eigen land natuurlijk, maar ook in Parijs en Londen, tot in New York en Los Angeles. Ik heb internationaal een netwerk opgebouwd, een adressenbestand en een website (www.parimar.nl). Iedere maand stuur ik een overzicht van mijn nieuwe aanbod. En we staan regelmatig in de bekende ramsjrubriek van NRC-Handelsblad. Daar komen lezers op af, merk ik. Ik heb een antenne voor smaak ontwikkeld. Samen met anderen natuurlijk. Ik leer ook van klanten: je moet dat en dat eens lezen. Ik kan aardig voorspellen of iemand iets wil kopen. Ik zeg wel eens: ik verkoop hier de allermooiste ramsj.'

Magrit Jäkke komt oorspronkelijk uit Zwitserland en verzeilde in Den Haag. Veel mensen in het Hofkwartier kennen Margrit van haar eerste Boekenmarkt in de Oude Molstraat. Ze bouwde daar uit nieuwsgierige lezers een kring op van vaste klanten. En die gingen mee naar de Korte Molenstraat. Daar ligt al weer enige jaren haar voorraad in het magazijn en in de winkel prijst ze haar aanwinsten aan. Samen met haar medewerkers. Met Eline Carpentier en Lettie van Oudheusden. En sinds kort ook met Nora Rittmüller. Ze zijn onmisbaar voor haar.

'Er komen hier meer mannen dan vrouwen. Dat is op iedere boekenmarkt zo, denk ik. Onze klanten hebben over het algemeen een brede belangstelling, weten vaak wat ze zoeken en snuffelen graag in boeken. Zelfs politici komen hier snuffelen. Het zijn liefhebbers. Ze zoeken meestal iets speciaals. Ik moet je zeggen, ze nemen de tijd en ze zijn vriendelijk.'

Het mooiste compliment kreeg Margrit van een van haar klanten: 'Ik zie hier boeken, die ik nergens anders zie.'

Magrit Jäkke tussen al haar boeken

Altijd nieuwe voorraad in het magazijn

• Wandeling door de wereld van de Prinsestraat >

restaurant. En de formule All you can eat van Sumo Sushi en Grill op de hoek Prinsestraat en Nobelstraat, werkt goed. Dat betekent geen 'lopende band met sushi's, die langs de tafels gaat', dat is volgens bedrijfsleider Wong te onpersoonlijk. 'Iedereen moet zich hier thuis voelen. Iedereen wordt hier met respect behandeld. Een praatje maken met de gast, dat is belangrijk, dan kom je achter het meeste.'
Aan de overkant op de hoek zit al jaren Henk Bosman Bedden. Er staat en ligt

• Yui-chung Wong en zijn sous-chef

• Laura van der Raaf

Uit de grond van mijn hart

> Henk Kool • gastjournalist

Voor nog geen miljoen euro zou ik in een andere stad dan Den Haag willen wonen. Ik heb veel van de wereld gezien, omdat dit nou eenmaal bij mijn werk hoort. Maar ik zeg u in alle eerlijkheid: er gaat niets boven Den Haag. Helemaal niets. Ik zeg dat niet omdat de redactie van *het Hofkwartier* mij dat stiekem heeft ingefluisterd, omdat dit zo mooi uitkomt in verband met het zomernummer van de krant. Nee, ik zeg dat, omdat ik het meen. Uit de grond van mijn hart.

Op dit moment woon ik op een geweldige plek, midden in de stad. Van mijn voordeur raak je niet opgewonden. Daar is niets bijzonders aan, die is zelfs een beetje saai en grauw. Maar eenmaal binnen, beland je in een oase van licht, ruimte en rust. Het uitzicht is adembenemend: ik zie de lucht altijd en overal. Ik weet al wat voor weer het is, nog voordat ik de voorspellingen op de radio heb gehoord. Mijn uitzicht is buitengewoon intrigerend: ik zie de laatste huisjes van de oude Joodse buurt en het eeuwenoude leien dak van de Nieuwe Kerk. Maar ik zie ook de fantastische skyline van Den Haag: De Kroon, de Vulpel, de Tieten van Den Haag, de Haagse Eikel. Ik kan ze bijna aanraken. Weinig Hagenaars zullen zo'n mooie synergie zien tussen de oude en de nieuwe stad!

Maar wonen in het centrum van de stad biedt nog veel meer voordelen. Je bent in tien stappen op je werk. Je kunt er altijd en overal heerlijk eten: Hollandse Nieuwe, sushi, dim sum of een Hemaworst. Allemaal onder handbereik. Ook het uitgebreide winkelaanbod van Den Haag ligt letterlijk aan mijn voeten. U begrijpt, beste lezer, dat ik een buitengewoon gelukkige bewoner van het Haagse stadscentrum ben. Voor geen miljoen zou ik willen verhuizen. Niet naar een statige villa in Wassenaar, noch naar een gezellig stadshuis in de Archipelbuurt of het Statenkwartier.

Nee – ik zou zelfs niet in het Hofkwartier willen wonen. Of, nou ja. Misschien...

een mooie collectie slaapcomfort uitgestald. 'Voor iedereen is hier een passend bed te vinden,' vertelt Laura van der Raaf. Zij is een kleindochter van Opa Henk, de grondlegger van de zaak en ze volgde zijn spoor. 'Opa is ooit met tweedehands bedden op een bakfiets begonnen. Hij heeft het hier helaas nooit gezien. Hij zou geweldig trots zijn geweest op een zaak in het centrum. Persoonlijk contact, daar gaat het om, dat wist hij als geen ander. Je geeft een bed niet zomaar even mee, toch?'

Deel 4: Muziekcafés

La Grenouille (De Kikker)

> Ineke Bresser

Ooit een tabakswinkel, nu een succesvol jazzcafé waar je tot diep in de nacht naar jong talent kunt luisteren.

In de vroege middag hoor ik soms in mijn kantoor in de Molenstraat van links beneden zacht muziek opstijgen. Nu weet ik inmiddels waar op deze uren dat vertrouwde geluid vandaan komt. Het zijn studenten van het conservatorium in Den Haag aan wie Café La Grenouille (De Kikker) gelegenheid geeft om te repeteren. De eigenaars Hennie Baak en Pieter van Oosterzee schaften voor hen een piano en een drumstel aan. 'Die studenten wonen meestal op kleine kamers en hebben geen ruimte, vandaar.' De Kikker is een begrip in Den Haag en wijdere omstreken. Er wordt al langer muziek gemaakt maar sinds Hennie en Pieter het café beheren, kun je er op zes dagen van de week terecht voor live-muziek. 'Jazz,' zegt Pieter, 'als je muzikliefhebber bent dan kom je ten slotte uit bij jazz, de mooiste muziek die er is.'

Hennie Baak en Pieter van Oosterzee

Pieter is er elke avond. Om vier uur 's middags opent hij het café en komen de vaste gasten, zoals Rob en Frankie en niet te vergeten Bert die al vaak over De Kikker heeft geschreven. Hennie voegt zich bij Pieter na haar werk als ambtenaar op het Immigratiekantoor. Ze werkt al 31 jaar bij de gemeente Den Haag. Ze begon op het clubhuis van de gemeente, vervolgens in de bedrijfsrecherche en toen naar Dienst Burgerzaken. Maar deze energieke vrouw had genoeg tijd over om naast deze baan van 32 uur in de horeca te gaan werken. Met als droom een eigen café te beginnen. Dat lukte haar in 1996, toen zij De Kikker over kon nemen van Ben van Rookhuizen. Pieter daarentegen zegt: 'Mijn kracht is een volledig gebrek aan horecakennis. Ik heb na mijn studie sociologie allerlei banen gehad, maar dit kun je een volledig hobby-bedrijf noemen. Ik begon eraan uit financiële noodzaak, maar inmiddels is het gewoon mijn werk.'

Het café is een succes. Het zit er altijd vol. En wat is het geheim? 'Hard werken, van de muziek, de muzikanten en de bezoekers houden. Wij hebben hun nodig, zij hebben ons nodig,' zegt Hennie. 'En wat helpt is, dat hoewel de muzikanten een bescheiden bedrag krijgen voor hun optreden, er geen

toegang wordt gevraagd. Het café is zo langzamerhand een ontmoetingsplek geworden van binnen- en buitenlandse muziekstudenten. Ze staan in de rij om hier te mogen spelen. En ze zijn goed. Het selecteert zich vanzelf, er is geen uitgestippeld beleid. Behalve dat de muzikanten een conservatoriumachtergrond moeten hebben.' Pieter vult aan: 'Ik zie zeker aankomend en bewezen talent. Let maar eens op de namen van trompettist Ellister van der Molen die hier als eerste begon, de zangeres Lorena del Mar en de pianist/componist Kristis Auznieks.' Heel wat meer en minder bekende gevestigde muzikanten kwamen hier een kijkje nemen. En het komt regelmatig voor dat zij aan het eind van de avond meespelen. De vorig jaar overleden Frans Elsen was er, Peter Beets komt er, en Nadia Basurto.

En hun eigen sociale leven? 'Dat speelt zich hier af,' zegt Hennie. 'Het café met al die verschillende mensen en vooral de muziek geeft het plezier.' Samen brengen zij er de avonden door, ergens anders hoeven ze niet te zijn. Het café is hun thuis. 'En wat is er aangenaam dan in het Hofkwartier te werken, daar heb je alles wat je wensen kunt,' besluit Pieter.

Schitteren in de krochten van de Papestraat

> Ruud Steegers

Blues, pop, rock. En darten. In Muziekcafé Lokaal Vredebreuk vind je het allemaal. 'Maar optredens van beginnende bandjes zijn het leukst. Eenmaal op het podium glimmen ze van trots.'

Papestraat 38. Om er binnen te komen, zet de bezoeker geen horizontale maar verticale stappen. Naar beneden. Ik tel er veertien. Eenmaal geland sta ik in een vertrek waar twee jongens hun darts in het juiste vak proberen te jagen.

Als ik rechtsaf ga, loop ik een grotere ruimte binnen. Op de afwisselend in rood en zwart geschilderde wanden prijken affiches van Led Zeppelin, Jimi Hendrix en Marilyn Monroe. Achter in de zaal staat een podium met daarop een verlaten drumstel, wachtend op een muzikant. Dat alles onder een plafond van donker hout, volgekrijt met namen, een enkele dichtregel en de hartelijke groeten van een verre bezoeker: 'From Russia with love.'

Rechts staat een bar. Erachter tref ik Marijke Veldhuizen (57), de eigenaar van Lokaal Vredebreuk. De uitbaatster vertelt over de geschiedenis van haar muziekcafé. Die begint in 1982. Dan nog als dancing. 'Zo'n drie jaar later,' legt Marijke uit, 'wijzigde de formule in die van muziekcafé.' Een regelmatig terugkerend thema in die periode is live bluesmuziek op donderdagavond. De bekende

Marijke Veldhuizen en dochter Iris

Haagse bluespromotor Jan Pet zorgt voor de aanvoer van bandjes. Pet overlijdt in 2010.

Marijke, die het lokaal in 2009 overneemt, zet samen met de dochter van Pet de traditie voort. En zo komt de bluesliefhebber nog steeds iedere donderdagavond aan zijn trekken in het muziekcafé.

Naast de blues biedt 'het Lokaal' op andere avonden beginnende popmuzikanten de kans op al dan niet tijdelijke roem. Aanmelden kan via internet. Marijke: 'Lokaal Vredebreuk heeft een eigen website en een Facebookpagina. Bandjes die zich aanmelden moeten wel geduld hebben. Het Lokaal is meestal zo'n drie maanden vooruit volgeboekt.'

Overigens is internet niet de enige toegangspoort tot het podium. Dochter Iris (23), die ook in het Lokaal werkt, attendeert haar moeder regelmatig op nieuw talent. 'Dat is weer het voordeel van de generatiekloof', lacht Marijke. 'Mijn dochter komt door haar leeftijd nu eenmaal met andere mensen in aanraking dan ik.'

Behalve voor bandjes in een vaste samenstelling, zijn er iedere woensdagavond jamsessies. 'We zorgen er dan voor dat er een basissamenstelling is: een zangeres, een drummer, een bassist en een gitarist. De sessieleider vraagt vervolgens aanwezige artiesten uit het publiek om mee te spelen. Sommige sessies verlopen zo goed, dat de muzikanten besluiten verder te gaan in een vaste samenstelling. Zo is LVB de kraamkamer geweest van lokaal bekende bands zoals RockDivas en Tonomats.'

Tot slot vindt de uitbaatster zelf de optredens van beginnende bandjes het leukst. 'Eenmaal op het podium glimmen ze van trots', aldus Marijke. De fans, vaak bestaande uit vrienden en familie, zorgen voor de aanmoedigingen. 'En voor de omzet', voegt ze eraan toe.

Benieuwd naar de agenda van Lokaal Vredebreuk? Kijk op www.lokaalvredebreuk.nl

OPENING NIEUWE KORZO SEIZOEN SPRAAKMAKEND MUZIEKTHEATER

DONDERDAG 13 SEPTEMBER
LILITH - CLARON MCFADDEN

Een muzikaal pareltje over de stukgelopen liefde tussen Lilith en Adam. In een bijzondere samenwerking van sopraan Claron McFadden, acteur Jeroen Willems en filmregisseur Frans Weisz.

VRIJDAG 28 SEPTEMBER
PERSONA - STUDIO MINAIO

Sopraan Ellen van Beek en actrice Mira Helmer spelen een muzikale bewerking van de filmklassieker Persona uit 1966 van regisseur Ingmar Bergman.

ZATERDAG 29 SEPTEMBER
EXIL IN HALBE - STOLZ KWARTET

Een ongewoon theaterpleidooi voor passie van componist Diego Soifer, met prachtige muziek als tekst.

KORZO THEATER

PRINSESTRAAT 42 TEL 070 363 75 40

KORZO

WWW.KORZO.NL

Foto: Hermine Klugers

Galerie Guthschmidt
sieraden en objecten
www.galerieguthschmidt.nl Prinsstraat 39-43

SIERADEN ZIJN EMOTIES

Het werk van zo'n 35 ontwerpers uit binnen- en buitenland komt in de galerie goed tot zijn recht.

Het betreft hoofdzakelijk unieke exemplaren.

Een mooie locatie voor je huwelijk, high tea of receptie

De Idazaal is een officiële trouwlocatie

idazaal

Juffrouw Idastraat 2 | 2513 BG Den Haag
070 313 20 70 | www.idazaal.nl

• Wandeling door de wereld van de Prinsstraat >

• Gerard van Muijden

Buurman Gerard van Muijden is de populaire ambachtelijke slager, met alles vers van het mes. Bij onze ontmoeting is hij achter in de zaak een half varken aan het slachten. Debbie van der Nolde en Bert Hoevenaar helpen de klanten. Gerard is bekrond worstmaker, maar ook traiteur en maakt 'de beste ballen gehakt' van de buurt. Natuurlijk ook voor de automatiek buiten, die hier al zestig jaar gretig aftrek vindt. 'Hart voor het vak, daar gaat het me om. En een schone winkel. We zijn zeven dagen per week open.'

• Sebastiaan Powcoznik

Voor de keuken van restaurant Harlekein, naast de automatiek, staat de Poolse kok Sebastiaan Powcoznik een praatje te maken met Berry Ligthart van Bloemenland. De stoep staat vol verse bloemen en planten. Berry is bloembinder en zijn boeketten zijn 'bloemsierkunst'. Hij schikt ze in een handomdraai, een soort 'flowerpower'. Even later rangschikt hij de bekende Biedermeiertjes. Ze fleuren de straat op. Wat de ballen gehakt zijn voor Van Muyden, zijn de burgers voor Eelco Fromberg van Funky Gourmet Burgers aan de overkant.

• Wandeling door de wereld van de Prinsstraat >

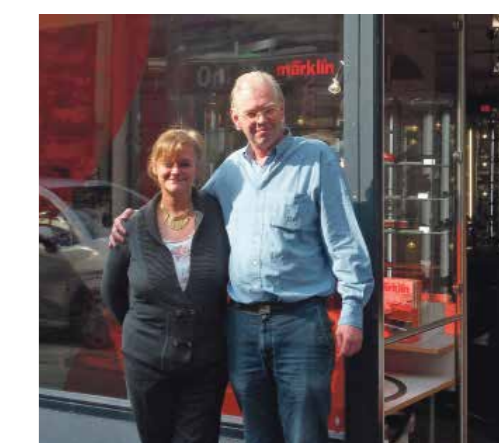
• Berry Ligthart

Het restaurant zit hier anderhalf jaar en vanaf dag één 'gaat het super, altijd volle bak rond de spits'. Vanwaar dit succes? 'Kwaliteit en alles vers. We hebben onze eigen koeien en kippen, allemaal van Nederlandse bodem. Ook de groente wordt dagelijks geleverd. Ons motto is vers en eerlijk.'

Wie van modeltreinen houdt weet wat het beste merk is: Märklin. Er zijn nog maar drie zaken in Nederland. Een ervan is van Ronald de Jong en Elyane Houttuin. Ze begonnen de winkel omdat 'ieder mens

• Eelco Fromberg

• Elyane Houttuin en Ronald de Jong

Koninklijk groen rond geheime Koepel

> Peter Drijver

Er moet op zijn minst een koning aan te pas gekomen zijn om in een dicht bebouwde binnenstad grote tuinen en parken vrij te houden. Den Haag is daarop geen uitzondering. Zo zijn Malieveld en Haagsche Bos in 1576 door Willem van Oranje zelf aan de stad cadeau gedaan, mits tot in de verre toekomst als groengebied bestemd. De Paleistuin – nu een openbaar parkje tussen Hofkwartier en Toussaintkade – is een royale gift van het koningshuis aan de stad.

Het Oude Hof/Paleis Noordeinde: tekening van de oorspronkelijke situatie zoals die eind 20e eeuw is terug-gerestaureerd.

Het Oude Hof, 17e eeuw: De nieuwe uitbreiding van van Campen aan het Noordeinde. Het Oude Hof aan de tuinzijde met eigen achtertuin. De enorme Princessestuijn is al aangelegd achter het Noordeinde.

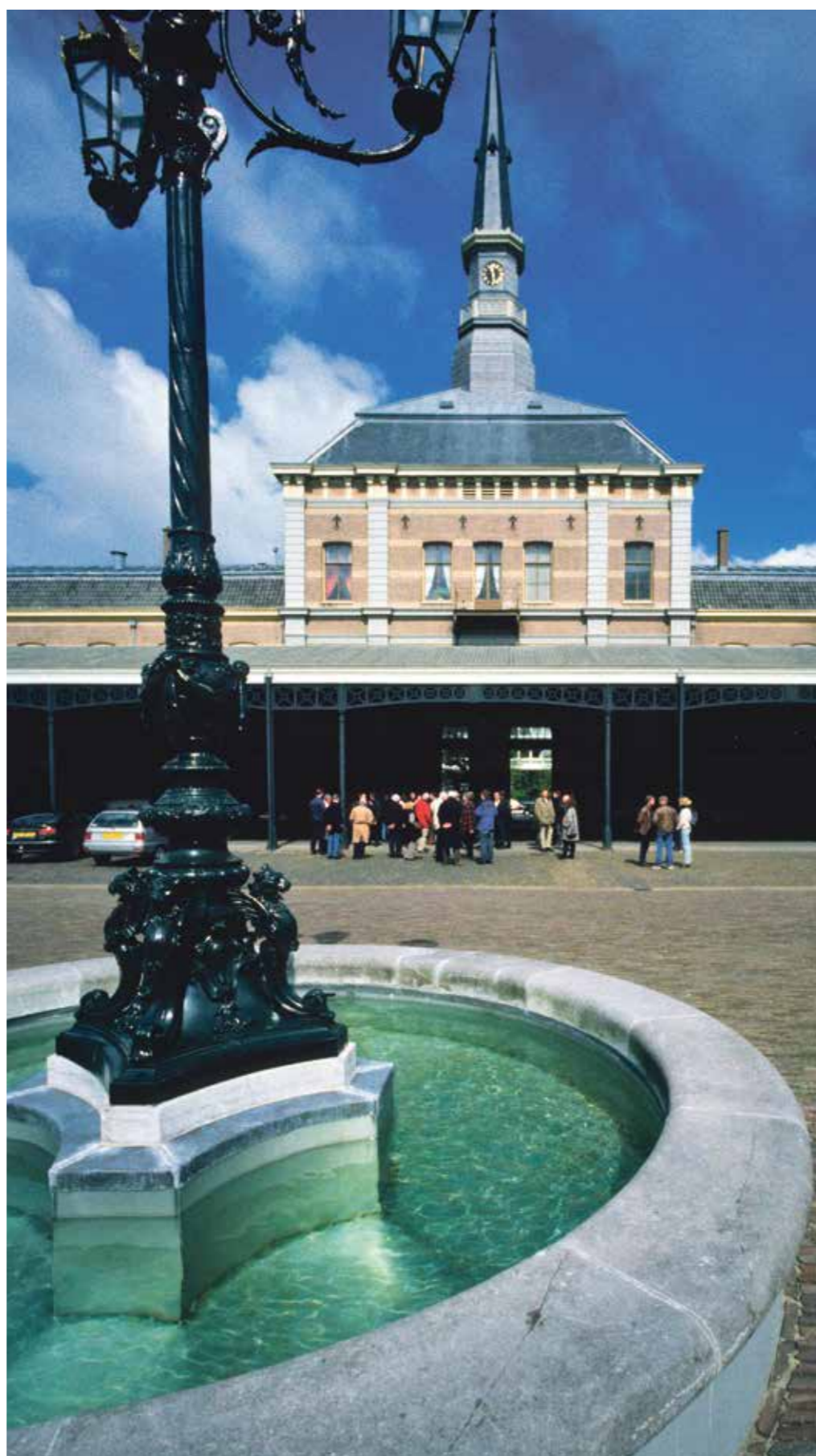
Koepel van Fagel, schoorsteenboezem

Van boerderij naar Hof

In het Hofkwartier 3 is beschreven hoe het Venduehuis aan de Nobelstraat nog een deel is van een groot middeleeuws herenhuis dat ooit vrij op een ruim erf stond. Vandaar dat voorpleintje aan de straat. In de 15e eeuw hield de stad ongeveer op bij de Papestraat en begonnen er de weilanden tot aan de duinen. Hier lag ook een middeleeuwse boerderij die was verbouwd tot buitenhuis langs het weggetje naar Scheveningen – het latere Noordeinde. Begin 17e eeuw werd dit aanzienlijke huis door de Staten van Holland aangekocht en verbouwd tot residentie voor de vrouw van Willem van Oranje, Louise de Coligny en haar zoon Frederik Hendrik. Deze laatste ontwikkelde zich tot liefhebber van architectuur en stedenbouw en zou in 1640 de voornamelijk neoklassieke uitbreiding aan het Noordeinde laten bouwen door de architecten Van Campen (Mauritshuis, Paleis op de Dam) en Post (Huis ten Bosch, Hofje van Nieuwkoop). Ook breidde hij de bescheiden tuin achter het complex aanzienlijk uit door de weilanden te kopen tot aan de singels. Wanneer je vanaf de Princessewal de Paleistuin inloopt is het deel aan je rechterhand de oude tuin en het enorme deel aan je linkerhand het nieuwe deel dat Frederik Hendrik eraan heeft toegevoegd tot de latere ‘Princessestuijn’ of ‘Paleistuin’. Oorspronkelijk liep er een grens-sloot rondom die verbonden was met de singel.

Van ‘Oude Hof’ naar Paleis Noordeinde

Begin 19e eeuw werd het gebouw ingrijpend verbouwd: alleen de ‘nieuwbouw’ aan het Noordeinde bleef gespaard en aan de tuinzijde werd deze aangevuld met een U-vormig gebouw. Daarmee kreeg het paleis de huidige H-vormige plattegrond: eigenlijk twee U-vormen ruggelings tegen elkaar. Het gebouw werd ‘gemoderniseerd’ door het helemaal te pleisteren en wit te schilderen met enorme luiken (‘zonne-rakken’). Een opknapbeurt die ten koste ging van de sublieme klassieke opzet en die een jaar of twintig terug

De Koninklijke Stallen: een vorstelijk complex aan de Hoge Wal

gelukkig weer is vervangen door de oorspronkelijke gevelafwerking en venster-indeling. In de enorme Princessestuijn werden de stalgebouwen gesloopt om midden 19e eeuw plaats te maken voor de Koninklijke Stallen: een vorstelijk complex aan de Hoge Wal rond een plein en met een groot manege-gebouw. Tegelijkertijd werd de tuin in de modieuze Engelse ‘landschapsstijl’ heringericht. Eind 19e eeuw besloot koningin Emma in de

Paleistuin een gebouw op te laten richten om onderdak te bieden aan het archief van het koninklijk huis.

Koepel van Fagel

Begin 18e eeuw ontstond er een ‘overloop’ van de chique Hofbuurt rond het Voorhout naar Hofkwartier en Noordeinde. Iedereen wilde wel bij het Paleis wonen. Huizen werden samengetrokken en verbouwd tot

indrukwekkende ‘stadspaleisjes’. Aan het Noordeinde was het de steenrijke familie Fagel die maar liefst vier huizen samentrok tot één voornaam woonhuis. De brede tuin erachter liep door tot aan de Paleistuin en met een bruggetje over de grens-sloot mocht de familie zelfs gebruik maken van de Paleistuin. Daniël Marot werd aangetrokken als architect, een Fransman die in Den Haag de Lodewijk XIV en Lodewijk XV stijlen populair maakte onder de bestuurlijke elite. De huizen van Marot kenmerken zich door sobere, soms strenge gevels en weelderige interieurs. Denk aan Huis Schuylenburgh aan de Vijverberg en Huis Huguetaan aan het Lange Voorhout. De rijke betimmeringen, het schilderwerk en stucplafonds vormen een weelderig decor van optische illusies en vertellingen. Op een behendige manier wist Marot zo gebruik te maken van de ‘zuinige’ instelling van veel van zijn opdrachtgevers. Wanneer je nu aan het Noordeinde bij een Italiaans restaurant of koffiebar onder een enorm stucplafond-inrococo-stijl zit, weet dan dat je in de enorme voorkamers zit van het huis Fagel. Marot gaf de samengetrokken woonhuizen een U-vorm naar de tuin. En één van de vleugels verlengde hij tot een galerij met een tuinkoepel. In de – nu niet meer bestaande – galerij hield Fagel zijn boeken- en muntencollectie. De tuinkoepel bestaat nog steeds en is vanuit de Paleistuin te zien: een sober gemetseld huisje. Dit wat onogelijke huisje is door Marot van een spectaculair interieur voorzien dat op de dag van vandaag geheel intact is.

De schilderijen van de jaargetijden door Mattheus Terwesten zijn als openingen opgenomen in het plafond dat als een koepel rust op een omlappende kroonlijst en pilasters met ionische kapitelen. De wanden met marmer-schilderingen, verguldsel en spiegels lijken zich te openen naar de tuin van Fagel. Je lijkt je in een groot en hoog gebouw te bevinden met daarboven in het uitspannel een aantal voorstellingen die de seizoenen verbeelden. De Koepel van Fagel – één van de hoogtepunten van de interieurkunst – maakt tegenwoordig deel uit van het Paleis Noordeinde en is helaas niet toegankelijk voor publiek.

Beeldende kunst

Een Paleistuin in de Engelse ‘landschapsstijl’ is niet compleet wanneer er geen tuinobjecten zijn die je bij verrassing kunt tegenkomen. Het is niet verwonderlijk dat door actieve inbreng van de koningin er in de Paleistuin een aantal beeldhouwwerken te vinden zijn. Meestal lichtvoetig, nergens argeloos, verdragen de smaak en gevoel om beeldende kunst onderdeel te maken van een publiek park – voor het brede scala stedelingen dat hier de troost van de natuur vindt. Het is jammer dat het carillonspeeltoestel voor dansende kinderen enkele jaren terug is weggehaald: het is nog steeds leverbaar, Majesteit!

Toen en nu: een dag in het parkje

> Wendy Hendriksen

Het parkje achter Paleis Noordeinde vervult anno 2012 voor heel veel bewoners van het Hofkwartier en de wijken daaromheen de functie van achtertuin. Je vindt er dan ook dagelijks tientallen spelende kinderen, ravottende honden, lunchende ambtenaren en wandelende levensgenieters. Maar er is meer. Iedere zaterdagochtend wordt er door een groep mensen Tai Chi beoefend, iets wat een oudere Chinese dame iedere morgen in haar eentje doet. Ook zijn er groepjes sportievelingen die onder leiding van een vlot geklede en goed gespierde jongeling rondjes rennen. Aan het einde van de dag komen muzikale studenten een beetje jammen of anders ‘wat chillen’, kijken onbehuïsd toe vanaf ‘hun’ bankje en maken een paar mensen wilde plannen voor de terugkeer van het voetcarillon en de aanleg van een heuse jeu de boulesbaan.

Het parkje wordt anno 2012 intensief gebruikt, maar op een geheel andere manier dan in de eeuwen daarvoor. De Princessestuijn is heel vaak aangepast aan de dan geldende mode. Zo laat een plattegrond uit 1616 een geometrische tuin met sierlijke patronen van geschoren buxus zien, daartussen liggen schelpen. In de vijver, die in die tijd veel groter was, lag een rond eiland met acht bomen die alle windrichtingen vertegenwoordigden. Met iedere verandering in de plattegrond van

het park verdwenen er wel een aantal bloemenhoven om er een watergodenfontein, een vogelkooi of paviljoen met spiegels voor in de plaats te zetten. De Franse grotterfontainer Joseph Dinant bouwde in 1664 een grot in het park, een uiterst modisch verschijnsel in die tijd. De tuinarchitect André Mollet werkte samen met prins Frederik Hendrik aan een nieuw ontwerp, en terwijl hij de tuinman instrueert hoe kruidnagel, vijgenbomen, artichoken, meloenen, aertbesien en asperges verbouwd dienen te worden, maakt de Antwerpse beeldhouwer Albertus Xaveri in 1696 een levensgroot beeld dat tot 1977 in de Paleistuin heeft gestaan.

In 1702 worden alle parterres vernieuwd en heringericht, maar al in 1754 gaat de tuin weer op de schop. De heropening in 1757 wordt feestelijk gevierd: de negenjarige prins Willem V krijgt zestig miniatuurscheepjes aangeboden om op de vijver een adembeneemd spannend vlootgevecht na te spelen. Na 1758 wordt de geometrische structuur van het park definitief aan de wilgen gehangen. De Chinese stijl, later Engelse stijl genoemd, maakt furore. Men plant exotische gewassen en bouwt een felgekleurde ‘Chineesche salon op het Eylandje in den vijver’. Een pontje en een roeiboort dienen voor het spelevaren en de moestuin moet er aan geloven. Hiervoor in de plaats worden heesters en lindendebomen

Muziek maken in het park: jong geleerd is oud gedaan

Tussen het ruisende lover vind je kastanjes, halsbandparkieten en een Koninklijk Huisarchief

geplant en de tuinman krijgt een vergoeding om voortaan zijn groenten op de markt te kopen. Rond 1814 wordt er alweer een nieuw tuinontwerp gemaakt, door Johan David Zocher deze maal, maar het parkje raakt uit de belangstelling. In dat jaar laat koning Willem II een rij- en wandelpark aanleggen dat buiten de stadssingel begint en aansluit op de Princessestuijn. In 1876 wordt dan de deel van het parkje opgeofferd om de Koninklijke Stallen te kunnen bouwen, de vijver wordt door tuinarchitect Leonard Springer vergraven tot een kleiner exemplaar. De grote tuinmuur komt er op last van koningin Emma, die ook opdracht geeft om de duiventoren en kippenren af te breken. Daarvoor in de plaats komen grote, elegante glazen plantenkassen. Wilhelmina krijgt op haar beurt jaren later een prachtige bloementuin vlakbij haar eigen appartement en koningin Juliana is degene die uiteindelijk aan het gewone volk denkt: zij laat in 1953 het parkje openen voor het publiek, waar wij tot op vandaag de dag veel plezier aan beleven.

Onder de geraadpleegde bronnen bevindt zich tevens een zeer interessant boek: Paleis Noordeinde Vierhonderd jaar ‘Hoff van Oraignen’. Auteur Eymert-Jan Goossens. Waanders uitgeverij Zwolle, in samenwerking met de Dienst van het Koninklijk Huis te Den Haag, 2008.

Kijk eens mevrouw de Koningin, zonder zijwiltjes!

Wandeling door de wereld van de Prinsestraat >

Guus Boudestein

moet werken en dat het liefst op een leuke manier. Je moet zoeken naar een goed product.’ Een drijfveer was dat ze het samen konden doen. Zij vonden Märklin. Het merk bestaat al 152 jaar en blijft aantrekkelijk: ‘Liefhebbers staan hier bij de kleine treinen gemakkelijk hun hart te luchten en hebben altijd mooie verhalen.’ In de voormalige brandweerkazerne wordt deze krant gemaakt. Door een enthousiast team van Ontwerpwerk onder leiding van creatief directeur Guus Boudestein. Het is broedplaats en werkplaats van talenten:

grafische vormgeving, productontwerp, webdesign en architectuur onder één dak. De bijzondere galerie inclusief winkel van edelsmid Marleen Guthschmidt staat eraan. Ze heeft hart voor haar werk en voor het Hofkwartier. Haar galerie is in de jaren uitgegroeid tot een trefpunt van kunstenaars en klanten, tussen haar vitrines vol unieke sieraden. ‘De Prinsestraat is steeds meer een unieke straat van leuke, trendy winkels en restaurants. Ondernemers blijven nieuwe dingen verzinnen. Ik ook. Vorige week had ik hier honderd man op

Marleen Guthschmidt

Wandeling door de wereld van de Prinsestraat >

Yolande Krullaards

een vernissage van een tentoonstelling. Het werkt altijd.’ Een verrassing en niet alleen voor liefhebbers en kenners is Galerie Stromingen, de Art Deco verzameling van Yolande Krullaards schuin aan de overkant. Haar prachtige collectie bestaat uit toegepaste kunst: meubelen, glaswerk en schilderijen. Van de beroemde vazen van Copier tot stoelen van Bas van Pelt. ‘Ik speur al jaren naar bijzondere stukken,’ vertelt ze en ze zijn natuurlijk te koop. ‘Als het nodig is restaureer ik ze ook en dat doe ik hier in mijn eigen galerie.’

Verhalen kun je ook halen bij Da Toni. En pasta’s natuurlijk. En antipasta. Toni zelf zit niet meer in het kleine Italiaanse restaurant tegenover Märklin. Giovanni Boccia is de nieuwe eigenaar en kok. Met een nieuwe kaart. Hij komt uit Salerno, van de kust van Amalfi en zijn ‘pasta scampi’ mogen we niet missen. ‘Geloof me, je ruikt er de zee in en de keuken van mijn geboortestreek.’ Bij het naastgelegen danstheater Korzo kun je ‘s morgens al een cappuccino halen, op het terras of binnen aan de bar van de

Giovanni Boccia

vraag & aanbod

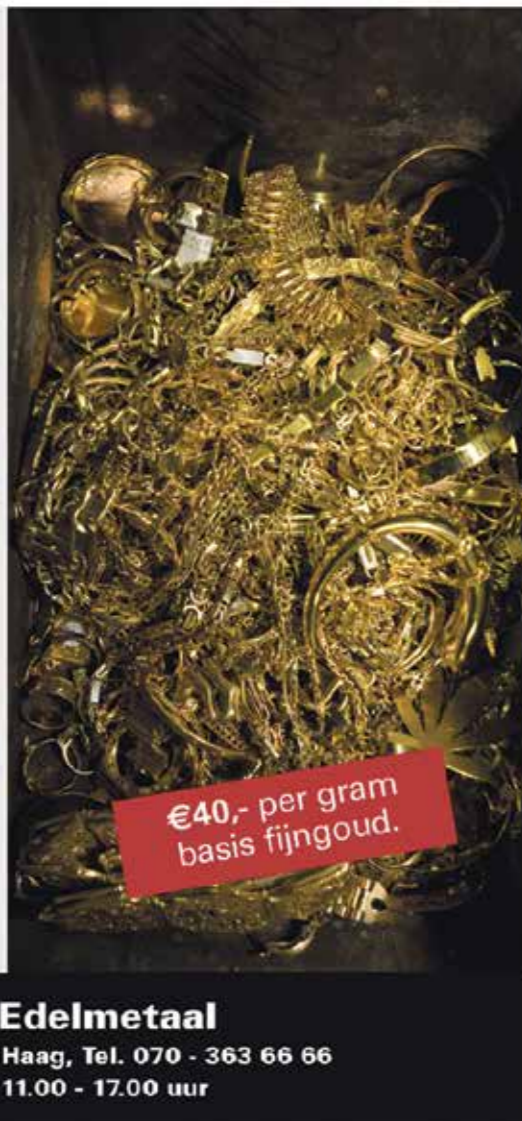
IK WIL UW GOUD en zilver

U ontvangt direct de hoogste contantprijs voor sieraden: armbanden, kettingen, ringen enzovoort, heel of kapot. Goudbaren in elk gewicht, tandengoud, gouden munten: krugerrand, gouden 10tje, mapleleaf, 20 dollar stuk.

Zilveren munten, gulden tot 1967, rijksdaalder tot 1966, zilveren 10tje, zilverbaren in elk gewicht, bestek, serviezen, diamant.

Horloges: Rolex, Cartier, Breitling, Omega, Patek, Panerai, Jaeger-LeCoultre, IWC, Blancpain, Audemars.

ZOEK UW ZILVER
€800,- p/kg

Potma Edelmetaal

Papestraat 28 - Den Haag, Tel. 070 - 363 66 66
di. t/m za. 11.00 - 17.00 uur

www.potma-edelmetaal.nl Al 25 jaar een vertrouwd adres.

espresso • coffee to go • ontbijt • lunch • picknickmand voor in het park • borrel • catering • private dining • vergaderingen • (bedrijfs)borrels • verjaardag vieren • wifi

Van Prinse & Co

Horas Simanullang & Wanda Wattendorff
• Prinsestraat 134 • 2513 CH Den Haag •
• www.vanprinseco.nl • t: 070-362 62 10 •

en Garde

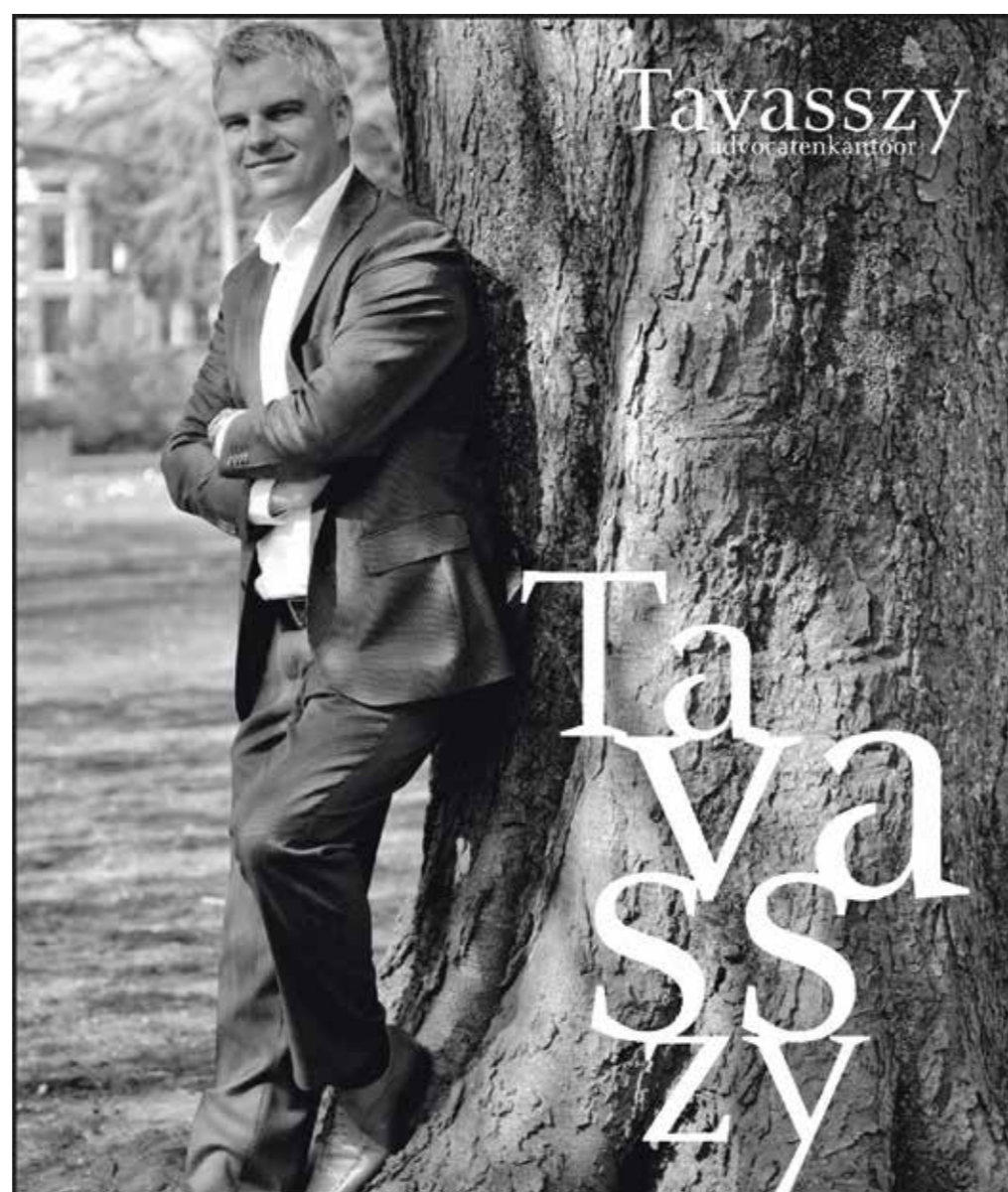
Gespecialiseerd in professioneel keukengereedschap voor de kookliefhebber

En Garde heeft een uitgebreid assortiment keukenmateriaal voor zowel de professionele kok als de kookliefhebber. U vindt in onze winkel alles wat nodig is om te bakken, braden, koken, pocheren, enzovoorts. Kwaliteit, functionaliteit en vormgeving zijn de uitgangspunten bij onze keuze. Goed gereedschap, tenslotte, is het halve werk!

Geef u op voor onze mailinglist. Wij hebben regelmatig acties en activiteiten. Graag tot ziens bij En Garde!

Prinsestraat 63 Den Haag 070 3647352
www.en-garde.nl

Specialist arbeidsrecht, juridisch partner MKB.
Laat u vrijblijvend informeren.

International Office Centre, Molenstraat 15, 2513 BH Den Haag
T 070 361 17 17, E info@tavasszy.nl, W www.tavasszy.nl

Talentejacht (m/v)
Schrijven in het Hofkwartier

In de herfst verschijnt er weer een nummer van het Hofkwartier. Met alle ruimte voor verhalen en gesprekken en nieuwtjes en weetjes uit en over de buurt. De krant is er voor iedereen en van iedereen. Dus is de redactie op zoek naar talenten onder bewoners en ondernemers. Schrijvers en fotografen, aanstormende verslaggevers vertellers. Jong en oud, we maken ruimte vrij in de krant. Alle reacties zijn welkom bij de redactie van het Hofkwartier: Juffrouw Idastraat 15 • 2513 BE Den Haag • ritavanhasselt@hotmail.com

Rectificatie

In het beeldverhaal van de Papestraat in de vorige editie van het Hofkwartier stonden twee namen helaas onjuist vermeld. Johan Pronk van 'Common Kin' moet zijn Johan Stork. Pia Achterweg van 'Gloves by Pia' moet zijn Pia Achterberg.

Vanuit Malieveldgarage per gCab naar binnenstad

Elke tien minuten rijdt een gCab via de Mauritskade, Denneweg en het Lange Voorhout naar de Plaats en vanaf daar weer terug over de Lange Vijverberg en het Toernooiveld naar het Malieveld. Tijdens spitsuren rijdt de gCab vaker. APCOA, beheerder van de parkeergarage Malieveld biedt als initiatiefnemer optimale bereikbaarheid tegen zeer gunstige tarieven, zowel voor kortparkeerders als abonnementhouders. gCab rijdt op alle dagen en tijden wanneer de parkeergarage geopend is en op speciaal verzoek. Vanuit het centrum kun je ook in de gCab stappen met een andere bestemming dan parkeergarage Malieveld. Bij voldoende belangstelling wordt de route uitgebreid naar andere delen van het centrum en de parkeergarage langer opengesteld, bijvoorbeeld voor bezoekers van theaters, hotels, cafés en restaurants op zondag en in de avonduren.

Bron: gemeente

Wijkagent Anne Zijlstra

Ook de Prinsestraat telt er honderden, als bezoekers het Korzo Theater of een van de talloze restaurants bezoeken. Dit betekent, zeker in de Oude Molstraat, dat hulpdiensten niet direct door kunnen rijden in geval van calamiteit. Daarnaast blijkt dat eigenaren van fietsen hun slot regelmatig vastmaken aan de voordeur van een bewoner of aan een hek van een bedrijf. Met als gevolg dat de bewoner of ondernemer zijn eigen pand niet meer in of uit kan.

Tijdens een overleg met de Bewonersvereniging Hofkwartier, Hofkwartier Ondernemers Belangen, de brandweer en de gemeente kwam bovendien aan de orde dat de bergen fietsen mogelijk de putten van de brandweer kunnen blokkeren. Tijdens een wijkshow met alle betrokkenen is vast komen te staan dat dit gelukkig nog niet het geval is.

Fietspad niet voor brommers

Het Hofkwartier is een veilige buurt. Straatroof en zakkenrollerij komen bijna niet voor. Een kleine reeks van inbraken kon snel worden opgelost door een goede samenwerking met een oplettende buurtbewoner. U heeft het allemaal in het voorjaarsnummer kunnen lezen. Maar hoe staat het met de verkeersveiligheid?

De straten in het historische kwartier zijn veelal smal. Jaren geleden is het besluit genomen de auto in de oudste straatjes te verbannen. Alleen vergunninghouders hebben toegang tot het met beweegbare paaltjes omsloten gebied. Bewoners, ondernemers en bezoekers kiezen vaak voor de fiets als vervoermiddel. Op een enkel incident na kunnen de voetgangers en de fietsers redelijk met elkaar overweg. Als wijkagent is het vooral belangrijk de bestuurders van deze voertuigen het rechthoekige bord 'fietspad' te vaak over het hoofd.

Helaas zijn er nog steeds te weinig stallingplaatsen voor de grote hoeveelheid fietsen in de buurt. Naast de overlast die dit oplevert kunnen er ook onveilige situaties door ontstaan.

Ook zwaar bestemmingsverkeer zorgde tot voor kort voor veel overlast en stremmingen in de Prinsestraat. Agenten in opleiding hebben in opdracht van het bureau Jan Hendrikstraat een onderzoek gedaan. Verschillende bewoners en ondernemers werden geïnterviewd. Uiteindelijk heeft dit onderzoek geresulteerd in een verbod voor voertuigen langer dan twaalf meter.

Verkeersveiligheid kan ook met zich meebrengen dat de buurt ontsiert wordt door grote roodwitte blokken in verband met de komende langdurige werkzaamheden aan de Noordwal/Veenkade. De politie heeft begrip voor het feit dat de bewoners en ondernemers van het kwartier niet gelukkig zijn met deze situatie. Een verkeersmedewerker van de Jan Hendrikstraat heeft kunnen uitleggen dat het niet anders kan. Bewoners en ondernemers hebben daar dan wel weer begrip voor. De essentie is: we wonen, verblijven en werken samen in een geweldig Hofkwartier. Signaleert u een probleem of ervaart u overlast? Neem dan gerust contact op met de wijkagent!

• Algemene nummer: 0900-8844
• anne.zijlstra@haaglanden.politie.nl
• Meld misdaad anoniem: 0800-7000

De Oude Molstraat staat op een gezellige uitgaansavond vol met fietsen.

• Wandeling door de wereld van de Prinsestraat >

foyer. Tussen dansers die er repeteren en pauze hebben. Lior Zafri staat achter de bar en bestiert de foyer als een aangename doorloop. 'We hebben altijd mensen over de vloer. Dansers lopen in en uit. Mensen kopen kaartjes. Er is publiek, voor, tijdens en na de voorstelling. We zijn er ook voor een biertje, een glas wijn en een lunch. Er zijn het hele seizoen door nieuwe balletten en festivals en er is altijd verse soep.' Voor een diner ga je dan naar MAX, het restaurant pal naast het theater. Met een Indisch-Franse keuken. Sherwan Khalil is

• Lior Zafri

de kok en komt oorspronkelijk uit Syrië. Hij werkt op de dag van onze wandeling samen met Safia Kruiskamp, die bedient. Sherwan kookt hier al jaren met plezier - 'ik doe mijn best' - en heeft veel van de Indonesische moeder van Max geleerd. Een van zijn specialiteiten is 'gegrilde kampong kip met MamaMax Indonesische ketjapsaus.' Over specialiteiten gesproken. De Prinsestraat is langzaam maar zeker ook een culinaire straat. Ting Ji en haar man Han zijn eigenaar van Han Ting Cuisine tegenover MAX. We vragen aan het meisje

• Safia Kruiskamp en Sherwan Khalil

• Wandeling door de wereld van de Prinsestraat >

• Ting Ji

dat de gasten ontvangt of we iets meer over de inmiddels al befaamde cuisine van Han en Ting mogen weten. Het meisje blijkt Ting Ji zelf te zijn: 'Uit eten moet leuk blijven en de sfeer gezellig. Het gasten naar de zin maken zodat ze aan eind van de avond met een goed gevoel de deur uitgaan. We bieden iets unieks. Gasten weten niet wat zij kunnen verwachten. Het blijft een verrassing. En we gaan voor een ster.' Die van Michelin natuurlijk. De burens Oni, Japanse dining, is ook een restaurant van Oosterse sterretjes.

• Winston Tang

Manager Winston Tang lokt je naar binnen met bijzondere gerechten. De Californian Roll kennen we. Maar een echte topper is: 'Creamy Spicy Hotategai', oftewel Romige Pittige Coquilles, dus Japanse Jacobsschelpen. 'Sterretjes lokken je ook naar de overkant. Naar Boutique restaurant RatuXXRaja, waar Bas Winkler ook de sterren van de hemel kookt. Bas is de meesterkok en zijn vrouw Kai Wah Ho zorgt voor de gasten en weet alles van wijn. We weten uit deze krant al van zijn verrukkelijke mandarijentaartje.

Van Gerania en Buk-Buk

> Valentijn van Kopenhagen • met dank aan Wilmi

Het is tijd. Beter nog: het is weer tijd. Nog beter: het is weer de tijd tussen de violen- en zonnebloementijd, kortom het is geraniumtijd.

Altijd in het voorjaar kopen wij weer geraniums, voor op het achterbalkon. Dan kunnen wij daar, als 65-plussers, de hele zomer gerust achter zitten. Is er trouwens iemand die mij kan uitleggen waarom het meervoud van museum wel musea is en het meervoud van geranium niet gerania maar geraniums? Merkwaardig toch?

Op het balkon zitten, prima, maar dan moet de zon wel schijnen natuurlijk. En dat is nu juist wat wij niet in de hand hebben. Als dat zo door gaat, zit ik ook dit jaar nauwelijks achter de geraniums. De vraag is of dat erg is... er is nog zo veel te doen.

Veel te doen? Ècht wel. En als ik zelf niet kan bedenken welk boek ik wil lezen of welke boekhouding ik wil bijhouden dan is daar gelukkig nog onze overheid, altijd vol verrassingen.

Sturen "ze" opeens aanslagen over de krant betrekking hebbend op de jaren vanaf 2006. Toen was er nog helemaal geen krant! Computerfoutje, of heb ik ergens iets verkeerd ingevuld? Kan altijd natuurlijk. Gelukkig, het eind van het liedje was, dat ook de belasting ervan overtuigd is geraakt dat deze krant pas in 2011 gestart is. En dan denk ik, hoe deden de mensen het dan voor die tijd, helemaal zonder het Hofkwartier?

Wat ik zeg, de overheid zit vol verrassingen. Maken "ze" een paar jaar geleden een prachtig

plaatje waarop precies staat hoe het er aan het begin van de Veenkade uit zal gaan zien, nadat de gracht in ere hersteld is en de onderwaterparkeergarage zal zijn aangelegd. Op dat plaatje zijn ook een paar terrasboten getekend. Compensatie voor het verdwijnen van de terrassen aan de Veenkade. Die drie terrassen, die zo'n aardige aanvulling zijn voor ons kwartier. Maar, toen kwamen de definitieve plannen en waren de terrasboten opens verdwenen, "ze" zeiden dat er geen plaats meer voor was. Hadden ze dat niet eerder kunnen bedenken dan?

En dan denken wij, was het nu niet mogelijk geweest de terrassen te handhaven en aldaar een aanlegplaatsje te maken voor bijvoorbeeld watertaxi's? Zodat je van hier gelijk over het water naar het station kunt? Moet je wel zo nu en dan even bukken, noemen we die bootjes dus de Buk-buk. Kun je kiezen tussen de Tuk-tuk en de Buk-buk.

Nu lijkt het wel of ik mopper op de overheid, een beetje is dat misschien ook wel het geval. Maar, als wij nu achter de geraniums zitten en proberen eerlijk tegenover elkaar en onszelf te zijn: hebben wij dan nooit eens iets fout gedaan? Zijn wij al onze afspraken nagekomen? Al die beloften die wij deden, altijd vervuld? Als we echt eerlijk zijn, doen wij ons dan niet een heel klein beetje mooier voor dan wij zijn? En als je achter de geraniums zit, als de zon weer is gaan schijnen, en je denkt aan de wereld en alles wat daar gebeurt, ben je dan niet gewoon blij met het Hofkwartier? Gewoon met wat we er samen van proberen te maken.

• Wandeling door de wereld van de Prinsestraat >

• Kai Wah Ho en Bas Winkler •

'De Indische keuken is een begrip in Den Haag. De combinatie Frans-Indisch, daar had nooit iemand van gehoord toen wij begonnen.

We koken nu modern Frans en we verrijken dat met Indische kruiden en specerijen.' Voor de gasten een bijzondere verrassing. De zomerjurkjes bij Floyd's stralen je ook tegemoet. Lucia van der Eng staat ertussen en vertelt over de bijzondere collecties in huis, 'klassiek en modern fleurig naast elkaar. Een selectie van jurken, rokjes, truien en niet te vergeten sjaals.

• Lucia van der Eng •

Zaterdagmorgen op de hoek van de Prinsestraat en de Molenstraat

Daar is de orgelman...

> Joop Nijssen

Dat het Hofkwartier het karakter heeft van een 'dorp in de stad' komt onder meer doordat er best wel wat gezinnen met kinderen wonen. Blijkbaar is lang niet voor iedereen de geboorte van kinderen aanleiding om te verhuizen naar een rustige buitenwijk. Wat zijn de ervaringen van gezinnen in het Hofkwartier en waarom besluiten ouders om hun kinderen te laten opgroeien in de binnenstad?

Als vader van twee jonge kinderen van vijf en drie jaar ben ik ervaringsdeskundige. Natuurlijk, het is hier geen woonerf, waar je kinderen zonder toezicht buitenshuis kunt laten spelen en erop kunt vertrouwen dat alles goed gaat. Maar dat kan in de gemiddelde woonwijk ook niet, hoe kindvriendelijk die ook is. En tot de happy few die in het Hofkwartier een tuin bezitten, behoren ook wij niet. De meeste jonge gezinnen moeten het hier, net als wij, stellen met een bovenwoning, waarbij wij nog het grote geluk hebben dat ons huis voorzien is van een heerlijk dakterras. Een eigen tuin, ja, dat zou onze oudste ook wel graag willen ja. Maar dan wel een grote, zoals bij opa en oma in de provincie. Zo'n klein stukje terras achter het huis zoals bij zijn klasgenootjes in de Zeehelden- of Archipelbuurt, nee, daar heb je niks aan... Maar verder is het voor kinderen een genot

om hier op te groeien, daar ben ik van overtuigd. Al die winkeltjes, barretjes, pleinen en historische gebouwen, die onze wijf haar zo levendige en typische karakter geven, maken het ook voor kinderen tot een heel herkenbaar en 'eigen' deel van de stad. Overal komen ze over de vloer, kennen ze de gezichten, en kennen de mensen ook hen, al dan niet bij naam. Steeds meer raken ze ook bekend met de verhalen van de stad, die nu eenmaal hier wat talrijker zijn dan in de soms wat comfortabele buitenwijken. Een snoeibeurt in de Paleistuin, het parkje dat overigens op zichzelf al een belangrijke kindvriendelijke factor van de wijk vormt, openbaarde bijvoorbeeld onlangs voor ons het feit dat van daaruit ooit de eerste ballonvlucht van Nederland vertrok. Maar ook kleine dingen als het wekelijks op zaterdagochtend voorbij trekkende draaiorgel, dat extra hard aanzet totdat de paaltjes van het winkelgebied naar beneden worden gelaten en het trekpaard weer verder kan. Toen de jongste nog in de wieg lag, verplaatsten we hem standaard rond deze tijd maar even naar een kamer aan de achterkant van het huis, maar inmiddels is de orgelman voor allebei onze kinderen een vast element van hun leefwereld geworden, zoals dat is gebeurd met zoveel aspecten van ons prachtige Hofkwartier.

• Kai Wah Ho en Bas Winkler •

• Lucia van der Eng •

Tussen De Marollen en de Oude Mol

Le Quartier

> Rita van Hasselt

In het afgelopen lentenummer van het Hofkwartier schreef Joop Nijssen over de tijd dat hij met zijn gezin in het hartje van de oude binnenstad van Rome woonde. Die Romaanse sfeer heeft hij teruggevonden in het Hofkwartier. Zelf reis ik iedere week met de Beneluxtrein op en neer naar Brussel, om vervolgens neerte strijken in de Kandelarenstraat.

Epicierie Chez Nicolle

Een steegje tussen de chique Zavel en de oudste volksbuurt van Brussel 'de Marollen'. Als bewoner van het Hofkwartier herken ik veel en voel ik mij hier thuis. Historische centra scheppen een goed leefklimaat.

Ons Belgische achterhuisje, waarschijnlijk in vroeger tijden een werkplaats van een ambachtsman, bevindt zich op een steenworp afstand van het werkpaleis van koning Albert II. De basis van het huidige paleis werd in 1826 voltooid als residentie voor onze koning Willem I. Het middeleeuwse paleis van Brussel is helaas na een grote brand in 1731 onder de kasseien verdwenen. Toen wij in 1989 in een voorstadje van Brussel kwamen wonen, bezochten wij al snel de Zavel. Deze wijk in de bovenstad ontleent haar bekendheid aan de antiques met museaal stukken, de restaurants en de cafés en niet te vergeten de chocolaatjes van Wittamer.

Nieuwsgierig daalden wij vervolgens af naar de benedenstad, naar de kleurrijke Marollen. De sterk verwaarloosde buurt met zichtbare armoede werd in hetzelfde jaar net een beetje opgekuist. De 'voddenmarchants' verkochten hun waar op het Vossenplein en in de cafés broeide het verzet tegen de gevestigde orde omdat de sukkelaars uit hun huizen werden gezet teneinde de buurt een beter aanzien te geven. De Marolliens die hier al eeuwen

Tussen kot en Hofje

> Gidn Hendriksen Scherpenisse

Ik groeide op in de Betuwe, tussen knotwilgen, de rivier en de spoorwijk. Vier en een half jaar geleden verhuisde ik naar een studentenhuus in het Bezuidenhout en onlangs maakte ik een uitstap van een halfjaar naar Antwerpen voor het volgen van een minor fotografie.

Daar stond mijn kot, zoals een studentenkamer in België wordt genoemd, in de Keizerstraat, midden in het centrum. In die tijd realiseerde ik me pas goed dat ik een echt stadsmens ben. Bij terugkomst naar Den Haag liet ik het Bezuidenhout dan ook voor wat het was, en verhuisde naar het Hofje van Severie. Midden in het centrum. Dit hofje, dat in 1768 is gebouwd, bestaat uit negen kleine huisjes van 3,40 bij 5,80 meter. De verdieping onder het schuine dak heeft dezelfde afmeting. Ooit heeft er nog een

keldertje onder het huis gezeten, het privaat en de waterpomp stonden op het erf. Voor gemeenschappelijk gebruik.

't Gilde, maar ook tozto! Tours organiseren hofjeswandelingen. Vrijwel dagelijks lopen er dan ook groepjes toeristen in het Hofje van Severie rond, zich vergapend aan de historie, de charme en de stilte. Natuurlijk wordt er dan ook altijd even door mijn keukenraam getuurd. Het fijne van het verder zo rustige wonen in dit hofje is dat de entree zich midden in het Hofkwartier bevindt. Tussen galeries en boekenwinkels, tussen koffietentjes en eethuizen, terrasjes en een theater. En nog geen 300 meter verderop ligt ons regeringscentrum. Al met al een droomplek voor een beginnend fotograaf.

• Wandeling door de wereld van de Prinsestraat >

• Angelique Steensma en Melanie van 't Hek •

een nieuwe look helpen, zo helpt Intermed even verderop mensen aan een baan. Een uitzendbureau voor mensen die werk zoeken, met name in de administratieve sector. Nizam is een klassieke herenkapper, de oudste van het Hofkwartier. Met een prachtig interieur. Youssef Bouadi werkt er al bijna 18 jaar. Met een vaste klantenkring. 'Mannen die zich hier voor het eerst laten knippen, komen bijna altijd terug. Neem deze meneer hier. Ik ken hem al jaren. Hij heeft nu mooie grijze haren en ik

hadden gewoon lieten zich niet zo maar verjagen. In het verleden was met succes een opstand uitgebroken tegen een voorziene afbraak van hun geliefde plek. Hier werd geleefd dat was duidelijk, wij waren in een klap verliefd op de buurt.

In al die jaren dat wij met ons gezin in en rond Brussel woonden, daalden wij regelmatig af naar de benedenstad. Op zondag gingen wij er op café en wij scharrelde eendeloos rond in de oude, nog steeds wat vervallen panden vol curiosa en antiek. Op een vrijdagavond gingen we voor een Vlaamse pot naar een eethuis, geheel ingericht met handel van het Vossenplein.

De buurt werd inmiddels ontdekt. De huren stegen. Niet alleen voor de bewoners, ook voor de ondernemers. Het werd hip en creatieve ondernemers vonden er hun plek. Niet veel later klopten ook bekende ketens aan voor een plekje in het kleurrijke kwartier.

Nu loop ik er weer regelmatig rond tijdens mijn wekelijkse bezoek. Het verval begint zich weer een beetje af te tekenen. De ketens trekken zich terug en de winkels zijn door de week vaak gesloten. Antiek en curiosa zijn uit de

mode geraakt. Gelukkig zijn de oorspronkelijke bewoners niet helemaal verdreven en het Vossenplein is als vanouds. We gaan er nog steeds op restaurant en de cafés zijn nog even kleurrijk als voorheen.

Het Hofkwartier is ook ooit bedreigd door planmakers die monumenten in de Oude Molstraat wilden afbreken. De bewoners hebben zich fel verzet, de historische panden werden gerestaureerd. Nu wordt het kwartier door de gemeente als parel van de binnenstad gezien. De oude ambachten verdwijnen grotereels uit het beeld, maar daar komen jonge twitterende en twitende ondernemers voor terug. Met het gebruik van moderne media kunnen achter de mooie gevels winstgevend ondernemingen blijven bestaan, ondanks de gestegen huren.

Thuisgekomen gaan wij in het Hofkwartier vaak naar een café of restaurant. En dat geldt niet alleen voor ons, zelfs in tijden van economische recessie moet je meestal een tafeltje reserveren. In de Marollen heb ik nog geen Twiet ontdekt, maar wel sinds april een moestuin voor de bewoners van de buurt. Idee voor het Hofkwartier?

'Voddenmarchants' op het Vossenplein

Een tikkeltje Brussels Quartier in het Hofkwartier: Epicierie Chez Nicolle en Boulanger Michel

• Wandeling door de wereld van de Prinsestraat >

• Youssef Bouadi •

weet precies wat hij wil. Dus niet te lang en niet te kort.' De meneer glimlacht en steekt zijn duim omhoog. Een meisje wil een nieuwe kleur piercing in haar onderlip. We lopen Fearless Tattoo binnen. Groter contrast met het ouderwetse Nizam is er niet: een met posters en foto's versierde winkel voor een eerste of volgende tatoeage. De winkel is van Maroen Franse. Zijn armen zijn één tatoeage, als een beeldverhaal: 'Alles wat mensen laten tatoeëren is persoonlijk, het is hun geschiedenis, het zijn kenmerken.

• Angelique Steensma en Melanie van 't Hek •

• Youssef Bouadi •

DIT JAAR BESTAAT PARKHOTEL DEN HAAG 100 JAAR!

Om dat te vieren, geven we u graag korting op ons vernieuwde ontbijtbuffet.

Het ontbijtbuffet heeft een prachtig nieuw design. En ook het ontbijt is veranderd. We kunnen nog meer inspelen op de wensen van de gast.

Geniet van een heerlijk biologisch ontbijtbuffet in één van de mooiste zalen van Nederland!

KOM LANGS EN GENIET VAN UW ONTBIJT MET 50% KORTING op vertoon van deze advertentie

O.b.v. beschikbaar
Geldig voor 2 personen
Tot 31 december 2012

Parkhotel Den Haag
Molenstraat 53
TWITTER: PARKHOTELDH

PARKHOTEL DEN HAAG

We make happy faces!

'Overtuigend debuut' van Jan Paul Bresser
Het verdriet van Eline
zomerboek van 2012

'Uitgebalanceerde verhalen met een vitale en poëtische toon.' - de Volkskrant
'Poëtische en kleurrijke wandeling door het Hofkwartier, met mooie, verdrietige en soms ook absurde verhalen' - AD/Haagse Courant
'Ontroerende en schrijnende verhalen' - Den Haag Centraal
'Het is een prachtig, verrijkt, verstandig en weemoedig geschreven boek, oegenschijnlijk vol eenvoud, maar geraffineerd suggestief' - Jan Siebelink

Tweede druk van 'ontroerende verhalen' uit het Hofkwartier
Ambo/Anthos | *Het verdriet van Eline* | € 19,95

Koninklijk Huisarchief Van verrukking naar verwondering

> Wendy Hendriksen

Het was koning Willem I die in 1825 voorstelde om alle archieven, de bibliotheken en andere historische collecties van het Huis Oranje-Nassau eens te laten uitzoeken en vervolgens centraal te gaan behouden. Tot dan werd de boel namelijk ongeordend in kisten bewaard, verdeeld over Huis ten Bosch en het Kabinet des Konings. In 1895 besloot koningin-regentes Emma tot de bouw van een Koninklijk Huisarchief in de tuin van het Paleis Noordeinde. De collecties vallen inmiddels onder het beheer van de Stichting Historische Verzamelingen van het Huis Oranje-Nassau.

Stilletjes rondwaden in bijna 200 jaar tastbare geschiedenis

Het huisarchief bevat persoonlijke archieven van de koninklijke familie. De oudste stukken dateren uit de dertiende eeuw. De collectie bevat onder meer kaarten, handschriften, brieven, boeken, foto's, kerstwensschilderijtjes van Rien Poortvliet, huldeblijken, krantenknipsels en een omvangrijke collectie bladmuziek in leren, fluwelen, perkamenten, zijde en goudbeslag banden. De kunstcollectie bevat naast aquarellen ook tientallen waaiers van koningin Juliana; gedenkpenningen, textiel, schilderijen en sculpturen en een van de belangrijkste verzamelingen portretminiaturen ter wereld.

Het archief is een privé-instelling en de inhoud is particulier bezit. Het Koninklijk Archief heeft dan ook, in tegenstelling tot wat veel mensen denken, niet de functie van museum. Wel is het mogelijk om op aanvraag, bijvoorbeeld als Geschiedkundige Vereniging Die Haghe, een rondleiding aan te vragen.

In het voorjaar van 2012 mochten wij aansluiten bij een dergelijke exclusieve rondleiding. Een hele gebeurtenis, al was het alleen maar door de strenge controle die de marechaussee dient te hanteren. Enkel de vooraf aangemelde personen kregen toegang, mits ze ook nog eens hun paspoort bij zich droegen. Dat document werd staande voor het imposante hek 'gedubbelcheckt', wat het bijzondere van de expeditie alleen maar benadrukte.

We werden er een beetje stil van. Het schoolreisjesgevoel kreeg een majestatische lading toen we na een korte wandeling langs het hek het gebouw naderden. Via het bordes en een trap naar beneden arriveerden we in een ontvangstruimte. Onder de indruk van de grootste schilderijen, de hoge ruimte, het ingelegde parket, het oude marmer, de gepolitoerde lambriseringen en het zware beslag op de dikke deuren gingen we de jassen op. De kamer bleek alleen nog maar de garderobe te zijn! De volgende anderhalf uur liepen we van verrukking naar verbazing en van verrassing naar verwondering.

We namen een kijkje in de kamer waar de koningin haar thee drinkt. Een parmantige koektrommel stond midden op tafel. We wandelden tussen tientallen strekkende meters historische boeken, onderwijl omhoogkijkend naar balustrades van galerijen met nog veel meer folianten. Te midden van al die historie zagen we hier en daar, achter een roodfluwelen koord aan koperkleurige paaltjes, een koninklijke medewerker aan een antiek bureau met daarop een computerscherm. Er moet immers gearchiveerd worden!

Een volgende ruimte, opgesteld voor een bezoeker, bevat de huis-tuin-en-keukenspulltjes die ieder doorsnee gezin wel kent. De poppen van je nu volwassen kinderen, je trouwjurk, het aap-noot-miesplankje van je oudste, de hoed van grootpapa, sjerpen en medailles, kiekjes, glaswerk waar een scherfje aan ontbreekt, maar oh, toch zo mooi, de wieg met gouden kroon, een fraai antiek servies, een houten kruiwagen, kindertekeningen, wat golfballen die je kreeg van G.W. Bush maar ook andere geschenken als zilveren schalen, schilderijen en aquarellen van kunstenaars, forse sleutels aan dikke linten, troffels en vergulde bijljes waarmee koninklijke openingen zijn verricht. Maar vergis je niet. Al deze historische kleindoden en kostbaarheden ademen een overweldigende koninklijke allure en zijn, eerlijk is eerlijk, van een andere orde dan hetgeen wij op zolder hebben staan.

Onbeschrijfelijk indrukwekkend was ook de verduisterde kamer vol portretjes, ingebed in medaillons. De piepkleine schilderijtjes werden vroeger uitgevoerd in verschillende technieken als olieverf op koper, tin of ivoor en gouache op perkament of karton. Toen prins Willem V in 1795 met zijn gezin naar Engeland vluchtte, nam hij zijn miniaturen mee. In twee kistjes, en een daarvan ligt quasi nonchalant op een kastje. Een

Euweuouod servies hoort in een vitrine

Koninklijke lievelingspoppen

bezoek aan het Koninklijk Huisarchief is meters imponerend. Ook als je niet zo van 'de Oranjes' of 'het antiek' zou zijn, raak je geboeid door de euweuoude manifestaties waar een flink aantal van onze huidige Hollandse tradities op gestoeld zijn.

Wil je meer weten over de kleine schilderijtjes, kijk dan op www.hethuisvanoranje.nl via de sitemap bij **Koninklijke Verzamelingen > Portret Miniaturen**

P **TE HUUR** **P**
15 PARKEERPLAATSEN
Nu nog slechts 8! **MIDDEN IN HET CENTRUM**

Uniek in het centrum van Den Haag in het hofkwartier. Direct naast Paleis Noordeinde, ligt het parkeerterrein, toegankelijk via de Koningspoort in de Molenstraat.

Een exclusieve en meer veilige plek om uw auto te parkeren (24/7) kunt u niet verzinnen. Wetende dat parkeerruimte in het centrum van Den Haag steeds meer afneemt, zowel voor bewoners als voor bedrijven.

Via de Koningspoort bereikt de huurder het elektronisch bedienbare toegangshek. Het parkeerterrein is na zonsondergang verlicht en beveiligd met camera's.

Op basis van de huurovereenkomst (minimaal één jaar) verstrekt de gemeente een zogenaamde pollerpas, welke 24/7 toegang verleent tot de Molenstraat en uitgang via het Noordeinde.

Huurprijs per jaar bedraagt € 2.650,- ex. btw en servicekosten (voorschot € 120,-)

Meer info: 070 - 363 35 47 | kvm@kervezee.nl

• **Wandeling door de wereld van de Prinsestraat** >

Tatoeëren werkt verslavend. Het begint met de naam van je eerste kind en dan wil je telkens een stapje verder. Het wordt trouwens steeds meer geaccepteerd. Maroen had onlangs een man van 84 voor een tattoo.

Variatie en verrassingen genoeg dus in de Prinsestraat. Kikke Spulle bijvoorbeeld. Voor de winkel met die naam staan kikke blauwe draadstoeltjes en binnen, kikke boompjes (als sleutelhangers) en knal-groene kikkerhologes. Esther Wessel en Frits Cox zoeken al jaren Kikke Spulle voor hun

• Esther Wessel

twee winkels en webshop. Esther vult aan: 'Klein en groot. Lifestyle cadeau'tje hier en meubels uit de jaren '50, '60 en '70 in de woonwinkel om de hoek aan het Westeinde. Kikke Spulle staat voor bijzonder en authentiek.' Voor kik dus.

Buurman Toyin Loye heeft dan ook altijd kikke schilderijen in zijn galerie Chiefs & Spirits. Van hemzelf en een kring bevriende kunstenaars. De Nigeriaanse kunstenaar heeft zijn eigen atelier achter in de galerie en een permanente tentoonstelling van vooral jonge internationale kunstenaars

• Toyin Loye

• **Wandeling door de wereld van de Prinsestraat** >

om zich heen. 'Artiesten zonder grenzen, noem ik het wel eens. Kunst is grenzeloos. En talent ook. Kijk maar hier om je heen.' Van kik naar Twiet is maar twee stappen verder. Twiet is een nieuw geluid in de Prinsestraat. Niet van (twiet)twiet mussen, maar van ondernemende jonge vrouwen. Ze lanceerden een nieuwe manier van 'social media'-adverteren. Met kijkdozen in de etalage, die je kunt huren. Je wordt al snel nieuwsgierig wat erachter zit. Monique Pouw en Roos van Osnabrugge vertellen hoe het werkt: 'Je huurt een box en daarin laat je

• Roos van Osnabrugge en Monique Pouw

zien wat je doet en wie je bent. Vanuit de winkel komt de boodschap via een portaal-tje direct online, dus op de Twietmarkt van internet. Twiet werkt, want er zijn nog maar een paar kijkdoosjes te huur.

We wandelen verder en steken opgewekt de straat over. Erg veel auto's tegenwoordig en te weinig ruimte voor fietsers. Wandelars moeten uitkijken. Dona Rosa, de oude dame uit Portugal, wordt dan ook door Manuela de Nate naar buiten geholpen. Dona Rosa is vaste klant in A Pipa. Ze komt iedere dag in Het Wijnvat, haar Portugese winkel voor wijn,

• Manuela de Nate

Column

Gelukkige olifant

Ik heb er als hofnar natuurlijk niet veel tijd voor, maar af en toe geef ik me er gewoon aan over: dagdromen. Tussen de bedrijven door zal ik maar zeggen. In een vergeten hoekje van haar agenda. Die dagdromen zijn niet alleen voor mijzelf, al kan ik een behoorlijk eindje weg fantaseren over reizen bijvoorbeeld waar ik nooit aan toe zal komen. Ik dagdream ook wel eens voor haar. Heel bescheiden natuurlijk, en zonder dat zij er ook maar iets van merkt.

Ik weet waar ze zich op verheugt. Het is alles wat met kunst te maken heeft. Ik ben er regelmatig bij, op de achtergrond natuurlijk, onzichtbaar in haar gevolg, maar ik weet hoe ze kan genieten. Bij concerten, tussen jonge beeldende kunstenaars, in de opera, in de omgeving van dichters en schrijvers, op tentoonstellingen. Zij kan er enthousiast over vertellen en zij weet er veel van, dat merk ik. Het zijn plekken waar ze zich thuis voelt, als ik dat zo mag zeggen, het meest op haar gemak. Naast haar eigen familie natuurlijk, dat spreekt vanzelf.

Ik merkte dat genoeg weer, toen ik onlangs in haar stoet meewandelde over het schelpenpad van het Lange Voorhout. Zoals ieder jaar aan het begin van de zomer opende zij daar Den Haag Sculptuur. Dit jaar zijn het indrukwekkende sculpturen van kunstenaars uit Zuid-Afrika. Het zijn allemaal beelden met een persoonlijk verhaal. Majesteit nam er alle tijd voor, bij ieder beeld liet ze zich informeren, boog zich iets voorover om beter te kijken en keek glimlachend omhoog naar de grote Afrikaanse olifant, tegenover de Kloosterkerk. Ik stond op enige afstand, zag haar daar staan en ik had een dagdream, zomaar, ineens. Als vanzelf stond ze in haar eigen atelier, waar ze werkte aan een beeld. Het licht viel door de grote ramen naar binnen. Ze stond in een ruime schilderskiel aan een lange houten tafel. Met haar mouwen opgestroopt. Ze was in haar element, dat zag je. Uit een blok klei boetseerde ze voorzichtig de eerste vorm. Majesteit deed het behendig en geconcentreerd. Langzaam maar zeker kreeg de klei uit het vierkant de eerste ronding. Af en toe deed ze een stapje naar achteren om het eerste resultaat te bekijken. In mijn dagdream was ze zomaar even koningin beeldhouwer. In haar eigen kroonland. Het maakte me vrolijk haar zo bezig te zien. Er kwam een mooi, sterk beeld onder haar handen te voorschijn. Hij stond er: een kleine donkergrijze olifant. Met zijn slurf vrolijk omhoog. En zijn flaporen in de wind. Het was een gelukkige olifant.

DE HOFNAR

Deel 4: Le Café

Crêpe Suzette en Rillettes bij Nicole en Fred

> Guus Boudestein

Voor de tweede uitgave van het Hofkwartier waren we te gast bij Ratu XX Raja in de Prinsestraat. De eigenaar, Bas Winkler, vertelde ons dat hij graag bij Le Café eet wanneer hij zelf niet in de keuken staat. Hij raadt ons aan wel te reserveren, het zit bijna altijd vol. Deze keer ga ik met Rita van Hasselt eten, dan kunnen we tegelijkertijd de opzet van de krant doornemen.

Op een maandagavond is het rustig in het Hofkwartier, veel restaurants zijn dicht. Le Café in de Oude Molstraat is open, zoals iedere avond. Lisa heet ons welkom, we mogen een tafeltje uitzoeken. Er staan nog niet veel mensen aan de bar. Vandaag meer restaurant dan café, lijkt het. De kaart is echt Frans. Een menu van twee of drie gangen, een special en je kunt ook à la carte bestellen. We krijgen eerst wat te drinken en bestuderen de kaart. Bij het voorgerecht hebben we ondermeer de keuze uit escargots, salade chèvre chaud, salade niçoise, en oesters. Het keuzemenu biedt frisée de lardons en rillettes de canard. Rita bestelt de frisée en ik de rillettes. Als hoofdgerecht kiezen we voor de ribeye en het lamsrack. Les plats steak tartare en confit de canard bewaren we voor de volgende keer.

Ondertussen loopt Le Café vol en krijgen we ons voorgerecht. Het smaakt uitstekend, het gepocheerde eitje op de frisée is volgens Rita top. Het doet haar denken aan de eitjes die zij geserveerd krijgt als zij op restaurant gaat in de Marollen in Brussel. De huiswijn is prima, wel jammer dat je Franse wijn alleen per fles kunt bestellen. Onder de nieuwe gasten zijn een aantal bekenden en wanneer aan de tafel naast ons vrienden aanschuiven, ontspint zich een plezierig gesprek met veel ontboezemingen. Misschien hebben we er voor de krant wel weer een schrijver bij? Het hoofdgerecht komt op tafel en smaakt

uitstekend. Het vlees is van goede kwaliteit en lekker klaargeemaakt. De verse haricots verts en de friet met mayonaise uit eigen keuken maken het weer helemaal Frans. De sfeer is heerlijk ontspannen en het krijgt nu toch wel iets meer van een café.

Eigenaren Fred Plug en Nicole Lo Son Kie hechten zeer veel waarde aan de traditionele Franse keuken. Terecht zou ik zeggen, maar moet altijd alles bij het oude blijven? Op de site van Iens.nl, krijgt Le Cafe uitstekende beoordelingen, alleen bij duurzaamheid staat 0%. Ik weet niet of dit terecht is? Ik was laatst in Kopenhagen en het is opvallend hoeveel aandacht hier is voor duurzaamheid en kwaliteit. Veel restaurants serveren biologisch vlees en producten uit de streek. Zijn de Scandinavische landen ons wat dit betreft ver vooruit? Misschien is het voor Fred en andere uitbaters wel vanzelfsprekend. Of maakt het ons als bezoeker niets uit?

Wat ik echt mis op de kaart is crème caramel. Waar is die gebleven? Ook in Frankrijk staat het bijna nooit meer op de kaart. Ik mis de licht bittere smaak van de karamel. Ingehaald door de crème brûlée? We nemen afscheid met de zoete smaak van de profiteroles en crêpe Suzette. Lisa brengt nog un café en we vragen haar waar zij graag eet in het Hofkwartier. Ze twijfelt geen moment.

Le Café, Oude Molstraat 26a Den Haag, Tel. 070 360 40 55

Elke dag geopend.

Bar vanaf 17.00 uur, keuken vanaf 18.00 uur.

Recept: Mayonaise Le Café

Nodig: 1 eidooier, 1/4 liter zonnebloemolie (geen olijfolie!), 1 eetlepel fijne Franse mosterd maille, 1 eetlepel blanke azijn, 10 druppels tabasco, 10 druppels worcestershiresauce, zout

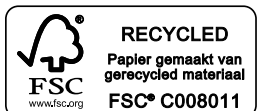
Vermeng dooier, mosterd, azijn, tabasco, worcestershiresauce, en het zout.

De olie druppel voor druppel door het ei mengsel roeren en voilà, je hebt je eigen mayonaise.

Als je ziet dat de olie pakt en dus wat dikker wordt, mag je grotere scheutjes toevoegen.

COLOFON • Het Hofkwartier nr 4 • Juli 2012 • Oplage 7.500 • **Redactie** Guus Boudestein, Jan Paul Bresser, Ineke Bresser, Peter Drijver, Maaik van Eijk, Marleen Guthschmidt, Rita van Hasselt, Wendy Hendriksen, Valentijn van Koppenhagen, Ruud Steegers • **Vormgeving** Ontwerpwerk, Den Haag • **Drukkerij** Dijkman Offset, Diemen • **Bijdragen** Deze krant is mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van 'Plan van Aanpak Hofkwartier', Bewonersvereniging Hofkwartier en Hofkwartier Ondernemers Belangen • **Met dank** Aan iedereen die heeft meegewerkt aan deze krant • **Redactieadres** Juffrouw Idastraat 15, 2513 BE Den Haag, ritavanhasselt@hotmail.com • **Verspreiding** Deze krant wordt kosteloos verspreid via hotels, restaurants en cafés van het Hofkwartier, bewoners en ondernemers, Het Korzo Theater, VVV, De Grote Kerk, Het Haags Historisch Museum, het Vendue Huis en de Ooievaart • **Copyright** Er rust copyright op tekst en beeld.

• Wandeling door de wereld van de Prinsestraat >

kaas en chorizo. En mooi aardewerk. Manuela runt met plezier de winkel. 'Ik hou van de buurt en van de straat. Veel mensen kennen me, natuurlijk ook uit Portugal. Ze komen hier voor kaas en worst en wijn en drinken een kopje koffie. Ik maak het hier gezellig. Ik hoop dat er weer straatfeesten komen in de zomer. Die miste ik afgelopen jaar.' Wat een mooie, vrolijke en bijzondere namen hebben winkels tegenwoordig toch in de Prinsestraat. Neem WWEN. Daarachter schuilt ook het kleine warenhuisje van Wendeline Veldhuis. Een en al vrolijkheid

tussen jurken en schoenen en tassen en presentjes. 'Tien jaar geleden kreeg ik de kriebels. Ik deed van alles, maar moest iets voor mezelf. En ik vond het. Een warenhuisje voor meisjes van 7 tot 70.' 'Ik zit hier nu tien jaar en het blijft de leukste baan.' Dat is ook te zien aan haar gebreide kleurhoesjes om de verkeerspaaltjes op de stoep.

> De Prinsestraat is zo bijzonder en ook zo lang, dat we onze wandeling in twee etappes moeten maken. Volgende keer beginnen we hier bij deze 'knuffelpaaltjes'.

• Wendeline Veldhuis •